

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ПОДАТКОВЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ

Методичні рекомендації
до самостійної роботи студентів
спеціальності 071 "Облік і оподаткування"
другого (магістерського) рівня

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2018

УДК 336.221(07.034)

П44

Укладачі: О. В. Костяна
Ю. М. Малишко

Затверджено на засіданні кафедри оподаткування.
Протокол № 1 від 25.08 2017 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Податкове консультування [Електронний ресурс] : методичні
П44 рекомендації до самостійної роботи студентів спеціальності
071 "Облік і оподаткування" другого (магістерського) рівня
/ уклад. О. В. Костяна, Ю. М. Малишко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Куз-
неця, 2018. – 64 с.

Подано основні питання, що необхідно самостійно розглянути та ви-
світлити в межах кожної теми навчальної дисципліни, ситуаційні завдання
для самостійного виконання, тестові завдання, а також контрольні запитання
для самодіагностики. Наведено практичні завдання та методичні рекомен-
дації щодо їх самостійного виконання студентами.

Рекомендовано для студентів спеціальності 071 "Облік і оподаткування"
другого (магістерського) рівня.

УДК 336.221(07.034)

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2018

Вступ

Оподаткування та всі пов'язані з ним процеси та наслідки відіграють значну роль у житті фізичних і юридичних осіб у всьому світі, а тому можливість отримання якісних, своєчасних, неупереджених і надійних податкових консультацій не може не приваблювати як суб'єктів підприємницької діяльності, так і фізичних осіб. Такий попит став каталізатором для появи у світі нового виду консалтингу – податкового консультування, оскільки потреба у фахівцях, які є професіоналами в мінливих і неоднозначних ситуаціях, є об'єктивним фактом.

Комплексне володіння теорією та практикою оподаткування й бухгалтерського обліку, досконале знання діючого законодавства, а також судової практики, постійне відстеження всіх змін, що стосуються податків, проведення семінарів з актуальної податкової тематики та особиста регулярна участь у податкових спорах, дозволяють податковим консультантам надавати професійні та точні відповіді на запитання, пов'язані з оподаткуванням, вчасно попереджати платників податків про зміни, які готуються, розробляти нові чи оптимізувати ті, що вже існують бізнес-процеси з точки зору оптимального оподаткування. Зараз такі фахівці дуже потрібні як в Україні, так і за її межами.

Тому навчальна дисципліна "Податкове консультування" є важливою для підготовки магістрів за спеціальністю 071 "Облік і оподаткування".

Навчальну дисципліну "Податкове консультування" віднесено до групи варіативних дисциплін підготовки магістрів за спеціальністю 071 "Облік і оподаткування". Навчальна дисципліна орієнтує студентів на практичну діяльність як у бюджетно-податковій сфері державного управління, так і на підприємствах в окремих галузях економіки.

Мета дисципліни – надання студентам необхідних теоретичних знань, методичних рекомендацій і практичних навичок щодо організації та здійснення консультування у сфері оподаткування.

Для досягнення мети поставлені такі **основні завдання**:

засвоєння теоретичних й організаційних основ податкового консультування;

ознайомлення з особливостями діяльності податкових консультантів;

вивчення методів організації податкового консультування;

розгляд порядку надання консультацій з прямих і непрямих податків юридичним і фізичним особам;

аналіз особливостей й умов оптимізації податкових платежів.

Об'єктом навчальної дисципліни є податкове консультування.

Предметом навчальної дисципліни є економічні відносини з приводу надання консультацій у сфері оподаткування.

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 66 % (80 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (120 годин). У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної професійної підготовки. СРС включає: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни; підготовку до практичних і семінарських занять; підготовку до виступу на семінарських заняттях; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; пошук (підбір) й огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт й інших форм поточного контролю; підготовку до модульного контролю; систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до семестрового заліку.

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами з питань державного регулювання економіки, статистичними матеріалами.

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено такі види самостійної роботи:

підготовка до семінарських і практичних занять, що полягає в опрацюванні лекційного матеріалу, підготовці доповідей і повідомлень за проблемною тематикою;

підготовка до поточного та підсумкового контролю знань, що полягає в опрацюванні контрольних запитань, питань для самодіагностики, вирішенні ситуаційних і розрахункових завдань з урахуванням методичних рекомендацій;

самостійне опрацювання теоретичного матеріалу за зазначеною тематикою;

самостійне виконання практичних завдань з урахуванням методичних рекомендацій.

Методичні рекомендації до самостійної роботи

Змістовий модуль 1

Організаційно-правові основи податкового консультування

Тема 1. Теоретичні основи податкового консультування

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: знати об'єктивні передумови виникнення податкового консультування; формулювати поняття "податкове консультування", формулювати задачі податкового консультування, знати організаційно-правові основи податкового консультування, вміти впевнено триматись під час спілкування з клієнтами та партнерами.

Запитання для самостійного опрацювання за темою 1

1. Визначення консалтингу.
2. Підходи різних авторів до визначення податкового консультування.
3. Сутність податкового консультування.
4. Задачі податкового консультування.
5. Класифікація податкового консультування залежно від осіб, що виконують податкове консультування.
6. Види податкового консультування за формами надання.
7. Переваги та недоліки зовнішнього та внутрішнього податкового консультування.

Перелік тестових запитань для самостійного вирішення за темою 1

1. Кваліфікована допомога з різних податкових питань, що надається професійними консультантами це:

- а) податкове консультування;
- б) податкове адміністрування;
- в) податкове регулювання.

2. Податкове консультування включає розробку рекомендацій з питань:

- а) нарахування та сплати податків до бюджету;
- б) законодавства та бухгалтерського обліку;
- в) оподаткування укладених угод;
- г) оперативного управління компанією у нестандартній ситуації.

3. У рамках яких податків виконує свою функцію податковий агент:

- а) податок на прибуток підприємств;
- б) акцизний податок;
- в) туристичний збір;
- г) податок на додану вартість.

4. Що може бути віднесено як вимоги до осіб, які планують бути податковими консультантами:

- а) право-дієздатність;
- б) гарна ділова репутація;
- в) міцне фінансове становище;
- г) наявність страховки на випадок неякісного консультування.

5. Протягом якого періоду за зверненням платників податків контролюючі органи надають безоплатно консультації з питань практичного використання окремих норм податкового законодавства:

а) 30 календарних днів, що настають за днем отримання такого звернення даним контролюючим органом;

б) 10 календарних днів, що настають за днем отримання такого звернення даним контролюючим органом;

в) 30 робочих днів, що настають за днем отримання такого звернення даним контролюючим органом.

6. За формою надання податковій консультації можуть бути:

- а) усні;
- б) письмові;
- в) з прямих податків;
- г) з непрямих податків.

7. Податкова консультація надана платнику контролюючим органом:

- а) має індивідуальний характер;
- б) має загальний характер.

8. До передумов виникнення податкового консультування в Україні відносять:

- а) складність податкової системи;
- б) стабільність податкового законодавства;
- в) суперечливість і неоднозначне трактування окремих норм податкового законодавства;
- г) податкові ризики.

9. Причини порушення податкового законодавства в Україні:

- а) погіршення фінансового становища бізнесу та населення;
- б) складність у розрахунках податкових сум;
- в) особливості податкової системи та податкової політики, що проводиться в країні;
- г) нераціональна структура оподаткування.

10. Розробка оптимальної податкової поведінки суб'єкта може включати:

- а) оцінку фінансової політики компанії, що існує;
- б) оцінку діючої системи обліку;
- в) контроль над нарахуванням податків до бюджету й позабюджетних фондів згідно з фінансовими зобов'язаннями компанії;
- г) перегляд і корекція нарахованих податкових виплат.

Перелік ситуаційних завдань для самостійного вирішення за темою 1

1. На основі класифікації податкового консультування окремими авторами та з використання декількох класифікаційних ознак складіть графічну схему класифікації податкового консультування.

2. Напишіть есе на тему: "Задачі податкового консультування. Власне визначення податкового консультування".

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 1

Ситуаційне завдання. Підприємству "Промінь" потрібна консультація органу ДФС щодо застосування норм податкового законодавства в конкретній ситуації. Як її отримати?

Приклад відповіді. Для отримання індивідуальної податкової консультації підприємству слід звернутися до органу ДФС. Форму звернення

платника податків про надання звернення законодавчо не встановлено. Тому скласти його можна в довільній формі.

У зверненні (як у письмовій, так і в електронній формі) слід розкрити суть проблеми, що виникла. При цьому чим детальніше платник податків викладе конкретну ситуацію і сформулює своє запитання, тим більш чітку відповідь будуть зобов'язані надати податківці. У зверненні доцільно навести: дані про господарську операцію, що планується або вже проведена; відомості про себе й контрагента (підприємство чи підприємця), що стосуються поставленого запитання (наприклад, система оподаткування, реєстрація платником ПДВ, інші відомості на розсуд платника податків); норму або норми податкового чи іншого законодавства, правильність застосування яких викликає сумніви, або питання про те, яку норму податкового законодавства необхідно застосовувати в конкретній ситуації. У зверненні треба обов'язково зазначити, у якій формі платник податків хоче отримати ІПК – усній, письмовій або електронній.

Якщо індивідуальну податкову консультацію бажано отримати:

1) у письмовій формі, то у зверненні необхідно навести: місцезнаходження платника податків і контактний номер телефону; спосіб отримання ІПК: шляхом вручення посадовій особі підприємства або підприємцю, їх уповноваженим представникам або поштою;

2) в електронній формі, то у зверненні треба зазначити адресу електронної пошти платника податків. Звернення має бути підписано керівником підприємства або підприємцем, засвідчене печаткою (за наявності). Звернення краще надіслати до органу ДФС: нарочним, щоб на другому примірнику було зроблено позначку про отримання; рекомендованим або цінним листом з описом вкладення й повідомленням про вручення.

Надати ІПК зобов'язаний саме той орган ДФС, до якого звернувся платник податків. Строк підготовки ІПК – 30 календарних днів після отримання звернення (п. 52.1, 52.3 Податкового кодексу).

Література для самостійної роботи за темою 1

Основна: [1, с. 8 – 35; 12, с. 117 – 127, 133 – 134]; додаткова: [19, с. 8 – 15].

Тема 2. Історія та причини виникнення податкового консультування в Україні. Спілка податкових консультантів України

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: формулювати поняття "податковий консалтинг"; наводити

історію становлення та розвитку податкового консалтингу України, визначати проблеми розвитку податкового консалтингу в Україні, знати основи функціонування спілки податкових консультантів України, здійснювати моніторинг змін напрямів розвитку податкового консультування, приймати й обґрунтовувати рішення щодо розвитку податкового консультування.

Запитання для самостійного опрацювання за темою 2

1. Історія податкового консультування.
2. Європейська асоціація податкових консультантів.
3. Причини розповсюдження податкового консультування в Україні.
4. Проблеми, що заважають розвиткові податкового консультування в Україні.
5. Учасники ринку податкового консалтингу.
6. Історія створення спілки податкових консультантів України.
7. Мета та основні завдання спілки податкових консультантів України

Перелік тестових запитань для самостійного вирішення за темою 2

1. У якому році було створено Європейську Асоціацію податкових консультантів:
 - а) 1955;
 - б) 1959;
 - в) 1969.
2. У якій країні було створено Європейську Асоціацію податкових консультантів:
 - а) Франція;
 - б) Німеччина;
 - в) Австрія.
3. Яку кількість національних організацій включено до складу Європейської Асоціації податкових консультантів:
 - а) 33;
 - б) 24;
 - в) 28;
 - г) 19.
4. Метою Європейської Асоціації податкових консультантів є:
 - а) об'єднання організацій податкових консультантів європейських держав, як в рамках Європейського Союзу, так і за його межами, в захисті

професійних інтересів і забезпеченні якості послуг, що надаються платникам податків;

б) об'єднання організацій податкових консультантів європейських держав у рамках Європейського Союзу в захисті професійних інтересів і забезпеченні якості послуг, що надаються платникам податків;

в) об'єднання організацій податкових консультантів європейських держав, як в рамках Європейського Союзу, так і за його межами, для обміну досвідом, знаннями та практичними навичками в сфері оподаткування.

5. Критеріями відбору осіб для прийняття як спостерігачів Європейської Асоціації податкових консультантів є:

а) професіоналізм;

б) досвід роботи;

в) наявність вченого ступеня в даній сфері.

6. У якому році було створено Спілку податкових консультантів України:

а) 1992;

б) 1998;

в) 2001.

7. Які з наведених консалтингових компаній не належать до "великої четвірки":

а) PricewaterhouseCoopers;

б) Arthur Andersen;

в) Deloitte & Touche;

г) Haskins and Sells;

д) Ernst & Young;

е) KPMG.

8. Метою Спілки податкових консультантів України є :

а) здійснення діяльності, спрямованої на задоволення та захист економічних, професійних й інших спільних інтересів членів Спілки;

б) розвиток ринку податкового консультування в Україні;

в) всебічне сприяння створенню та розвитку інституту податкових консультантів в Україні.

9. Мінімальний стаж роботи економістом або юристом для членів Спілки податкових консультантів України складає:

а) два роки;

б) три роки;

в) п'ять років.

10. До завдань Спілки податкових консультантів України належать:

а) самовдосконалення членів Спілки;

б) сприяння пошуку, підтримці та підготовці фахівців у сфері податкового консультування та залучення їх до роботи в Спілці;

в) сприяння розробці програм організації, популяризації та поширення ідей ринкової економіки;

г) сприяння розвитку міжнародних зав'язків.

Перелік ситуаційних завдань для самостійного вирішення за темою 2

1. Намалювати схему видів податкового консультування.

2. Визначити переваги та недоліки внутрішнього та зовнішнього податкового консультування.

3. Сформулювати причини виникнення та широко розповсюдження податкового консультування в Україні та світі.

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 2

Ситуаційне завдання. Громадянин Петров, що має вищу економічну освіту та працює головним бухгалтером підприємства "Січ" упродовж 5 років, планує стати членом Спілки податкових консультантів України. Обґрунтуйте порядок вступу до Спілки податкових консультантів України

Приклад відповіді.

Прийом у члени Спілки податкових консультантів України здійснюється на підставі наступних документів:

письмова заява за встановленою формою;

копія диплому, який засвідчує вищу освіту за фахом економіста, бухгалтера, юриста, засвідчена нотаріально;

витяг з трудової книжки за останні 5 років роботи, засвідчений нотаріально;

особова картка встановленого зразка;

за запитом територіального відділення, письмова рекомендація про прийом у члени Спілки не менш, ніж двох дійсних членів Спілки.

Заяву, разом з поданими документами, розглядає Рада територіального осередку. За результатами розгляду в місячний термін з дати подання заяви.

Рада територіального осередку приймає одне з двох рішень: про прийняття в члени Спілки або про відмову в прийнятті в члени Спілки.

Рада Осередку може відмовити в прийнятті в члени спілки особам, які: не відповідають Статутним критеріям щодо членів Спілки; мають чи мали судимість за корисливі злочини; були звільнені з роботи в порядку застосування дисциплінарного стягнення.

Рішення Ради територіального осередку про відмову в прийнятті в члени Спілки може бути оскаржено до Ради СПКУ протягом 1 місяця з дня винесення рішення.

Документи про прийом у члени Спілки разом з протоколом засідання ради територіального осередку в п'ятиденний термін передаються на розгляд Ради Спілки.

Остаточне рішення про прийом у члени Спілки приймається на засіданні Ради Спілки у місячний термін з дати подання документів на розгляд територіальним осередком.

Література для самостійної роботи за темою 2

Основна: [1, с. 87 – 92; 4, с. 27 – 33, 145 – 157; 5; 12, с. 54 – 71];
додаткова: [11, с. 49 – 51; 19, с. 15 – 29].

Тема 3. Зарубіжний досвід організації податкового консультування

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: описувати основи податкового консультування, аналізувати зарубіжний досвід податкового консультування, орієнтуватися в законодавстві, що регламентує податкове консультування, в різних країнах знати основи співпраці з зарубіжними податковими консультантами, вміти застосовувати зарубіжний досвід податкового консультування у вітчизняних реаліях.

Запитання для самостійного опрацювання за темою 3

1. Порядок організації та правового врегулювання податкового консультування за кордоном.
2. Закони про податкове консультування, що діють у різних країнах.
3. Поділ країн на країни з "державним регулюванням" податкового консультування та з саморегулюванням.
4. Особливості атестації набуття статусу "податкового консультанта" в Німеччині.

5. Вимоги для отримання сертифіката податкового консультанта в Польщі, Чехії та Словачії й інших країнах.

6. Діяльність громадських організацій податкових консультантів у різних країнах.

7. Задачі діяльності Асоціацій податкових консультантів

Перелік тестових запитань для самостійного вирішення за темою 3

1. До основних вимог, що пред'являються в багатьох країнах до кандидатів у податкових радників відносять:

- а) вища закінчена економічна, юридична або технічна освіта;
- б) знання англійської мови на рівні не нижче середнього;
- в) комунікабельність і вміння безконфліктно вирішувати проблемні ситуації;
- г) аналітичний склад розуму;
- д) відсутність фінансових зобов'язань (неоплачених прострочених кредитів).

2. Які вимоги до сертифікованих податкових консультантів у Великобританії:

- а) складання відповідних іспитів;
- б) досвід роботи в сфері оподаткування не менше 3 років;
- в) юридична освіта;
- г) економічна освіта.

3. До умови отримання ліцензії податкового консультанта в Німеччині відносять:

- а) відповідність кваліфікаційним вимогам;
- б) успішне складання іспиту;
- в) наявність належного матеріального рівня;
- г) відсутність у чорних списках неплатників податків і боржників;
- д) відсутність судимості.

4. До переваг існування контрольованого ринку податкового консультування можна віднести:

- а) становлення єдиних базових стандартів надання послуг відповідно до міжнародних вимог;
- б) контроль якості наданих послуг і страхування відповідальності;
- в) скорочення адміністративно-податкового тиску на платників і непродуктивних державних витрат;
- г) покращення ділового клімату та збільшення доходів бюджету;

д) формування принципово нової ідеології у взаємовідносинах між платниками та податківцями.

5. Яким вимогам повинен відповідати консультант з оподаткування в Австрії:

- а) повна право- і дієздатність;
- б) особиста надійність;
- в) міцне фінансове становище;
- г) страхування відповідальності від грошової компенсації збитку;
- д) місцезнаходження в країні – учасниці ЄЕС.

6. Чи має право податковий консультант в Австрії брати на себе доручення, обсяг яких незабезпечений страхуванням відповідальності консультанта:

- а) так;
- б) ні.

7. Професійне об'єднання податкових консультантів у Російській Федерації є:

- а) недержавною організацією;
- б) державною організацією;
- в) некомерційною організацією;
- г) комерційною організацією.

8. У якій країні особами, які займаються податковим консультуванням, можуть бути юридичні особи у вигляді товариства з обмеженою відповідальністю й акціонерного товариства з умовою, що більше половини їх членів представлені податковими консультантами?

- а) Польща;
- б) Німеччина;
- в) Словаччина;
- г) Австрія.

9. У Російській Федерації у випадку порушення податковими консультантами законодавства покаранням може бути:

- а) попередження;
- б) постановка на облік;
- в) грошовий штраф;
- г) відкликання ліцензії.

10. До завдань Палати податкових консультантів Німеччини відносять:

а) здійснення контролю над діяльністю зареєстрованих у ній податкових консультантів;

- б) надання необхідної допомоги податковим консультантам;
- в) навчання податкових консультантів підвищення їхньої професійної кваліфікації;
- г) вирішення спірних запитань, що виникають як між членами Палати, так і між податковими консультантами та клієнтами.

Перелік ситуаційних завдань для самостійного вирішення за темою 3

1. Підготувати доповіді для ділової гри "Міжнародний саміт з проблем податкового консультування". Кожну країну представляє не більше 3х студентів. Необхідно розглянути досвід організації податкового консультування в окремій зарубіжній країні за такими напрямками:

- організаційно-правове регулювання податкового консультування;
- досвід підготовки та атестації податкових консультантів;
- досвід діяльності громадських організацій податкових консультантів.

2. Наведіть кваліфікаційні вимоги до податкових консультантів у Російській Федерації та Польщі. Здійсніть порівняльний аналіз таких вимог і зробіть висновки.

3. Наведіть кваліфікаційні вимоги до податкових консультантів в Австрії та Великобританії. Здійсніть порівняльний аналіз таких вимог і зробіть висновки.

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 3

Ситуаційне завдання. Ніко Штоль, який є громадянином Німеччини, планує працювати податковим консультантом у цій країні. Яким кваліфікаційним вимогам він повинен відповідати?

Приклад відповіді. Для того, щоб отримати можливість працювати в Німеччині податковим консультантом, необхідно скласти іспит, попередньо отримавши відповідний допуск. До складу екзаменаційної комісії входять представники територіального податкового органу, що підкреслює зацікавленість держави в якості знань майбутнього податкового консультанта.

До складання іспиту на отримання кваліфікації податкового консультанта допускаються особи, які мають диплом про вищу освіту в галузі економіки або юриспруденції (навчалися у ВНЗ і не менше восьми семестрів). Після закінчення навчання необхідно мати стаж практичної роботи в податковій сфері не менше двох років, виходячи з мінімальної тривалості робочого тижня – 16 годин.

Допускаються до складання кваліфікаційного іспиту також особи, які навчалися в університеті менше восьми семестрів, але мають стаж практичної роботи в області податків не менше трьох років, а також здобули освіту в області комерційної діяльності та відпрацювали в податковій сфері не менше десяти років.

Можливість складання іспиту надається також бухгалтерам, що склали іспит, тобто фахівцям дуже високого класу в цій галузі, які мають стаж практичної роботи, пов'язаної з податками, не менше семи років.

Допускаються до іспиту й службовці фінансових (податкових) органів, які відпрацювали податковими урядниками високого рівня не менше семи років.

Кваліфікаційний іспит на отримання звання податкового консультанта складається з декількох частин: трьох письмових робіт й одного усного іспиту. До іспиту включені наступні основні дисципліни: процесуальне податкове право; податки на доходи; податки з обороту; податки, що впливають з товарно-грошових і майнових відносин; основи митного права. Крім цього, в іспит включені такі дисципліни: торгове право; цивільне право; право, що стосується товариств, підприємств або об'єднань; правові відносини, що стосуються неспроможного боржника; право Європейського союзу; аудит; бухоблік; народне господарство; професійне право.

Література для самостійної роботи за темою 3

Основна: [1, с. 270 – 275; 4, с. 334 – 349; 5, с. 204 – 221]; додаткова: [20, с. 205 – 215].

Тема 4. Цивільно-правові основи діяльності податкових консультантів

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: знати права, обов'язки й відповідальність податкових консультантів; визначати права та обов'язки податкових консультантів у конкретних ситуаціях; вміти використовувати законодавство в діяльності податкового консультанта; взаємодіяти з широким колом осіб для провадження професійної діяльності, визначати правовий статус податкового консультанта; наводити класифікацію податкових консультантів; порівнювати внутрішніх і зовнішніх податкових консультантів.

Запитання для самостійного опрацювання за темою 4

1. Правовий статус консультанта.
2. Види податкових консультантів.
3. Права, обов'язки та відповідальність податкових консультантів.
4. Завдання та обов'язки консультанта з податків і зборів згідно з Довідником кваліфікаційних характеристик професій працівників.
5. Програма підготовки до кваліфікаційного іспиту на отримання сертифіката "Консультант з податків і зборів".
6. Перелік прав й обов'язків податкових консультантів.

Перелік тестових запитань для самостійного вирішення за темою 4

1. У якому році в Україні була впроваджена спеціальність "податковий консультант":
 - а) 2000;
 - б) 2004;
 - в) 2008;
 - г) 1998.
2. До кваліфікаційних вимог до податкових консультантів в Україні не відносять:
 - а) повна вища освіта;
 - б) стаж роботи за фахом економіста, аудитора, бухгалтера, юриста не менше 5 років;
 - в) бездоганна репутація;
 - г) післядипломна освіта в галузі оподаткування та зборів з отриманням сертифікату.
3. Офіційний документ, який засвідчує рівень професійних знань, необхідних для здійснення консультативної й експертної діяльності в сфері оподаткування юридичних осіб різних форм власності та фізичних осіб на території України – це:
 - а) Податковий кодекс України;
 - б) диплом про вищу освіту;
 - в) сертифікат консультант з податків та зборів".
4. Яка мінімальна кількість претендентів необхідна для того, щоб кваліфікаційна комісія Спілки податкових консультантів України прийняла

рішення про місце й час проведення іспитів для одержання сертифікату в області податкового консультування?

- а) 3;
- б) 6;
- в) 8.

5. У які терміни кваліфікаційна комісія СПКУ повинна сповіщати кожного з претендентів особисто про дату й місце проведення іспитів для одержання сертифікату в області податкового консультування?

- а) не пізніше, ніж за 3 дні до дати проведення іспитів;
- б) не пізніше, ніж за 5 днів до дати проведення іспитів;
- в) не пізніше, ніж за 10 днів до дати проведення іспитів.

6. У які терміни повинен затверджуватися Кваліфікаційною комісією СПКУ персональний склад екзаменаційної комісії, що приймає іспити для одержання сертифікату в області податкового консультування?

а) не пізніше, ніж за 1 день і не раніше, ніж за 3 дні до дати проведення іспитів;

б) не пізніше, ніж за 1 день і не раніше, ніж за 4 дні до дати проведення іспитів;

в) не пізніше, ніж за 2 дні і не раніше, ніж за 4 дні до дати проведення іспитів.

7. Яким повинен бути кількісний склад екзаменаційної комісії?

- а) не менше 2-х чоловік;
- б) не менше 3-х чоловік;
- в) не менше 4-х чоловік.

8. Що забороняється при проведенні кваліфікаційних іспитів для одержання сертифікату в області податкового консультування претендентам:

а) користуватися законодавчими та інструктивними матеріалами, довідковою та спеціальною літературою на паперових, електронних або інших носіях;

б) використовувати будь-які засоби зв'язку;

в) вести переговори з іншими претендентами;

г) звертатися до членів екзаменаційної комісії.

9. Які види відповідальності за некваліфіковану (неякісну) консультацію застосовуються в Україні?

- а) адміністративна;
- б) фінансова;
- в) кримінальна.

10. Які питання не включаються до програми підготовки членів Спілки податкових консультантів України до кваліфікаційного іспиту на отримання сертифіката "Консультант з податків та зборів"?

- а) поняття податку й збору;
- б) податок на прибуток підприємств;
- в) податкова політика ЄС.

Перелік ситуаційних завдань для самостійного вирішення за темою 4

1. Підприємство отримало письмовий запит від податкової інспекції. У ньому податківці просять протягом 10 днів надати пояснення й документальне підтвердження взаємовідносин підприємства з однією фірмою. Підприємство відправило відповідь на запит податкових органів на 30-й день після отримання запиту. Наскільки правомірними є дії платника податків?

2. Платник податків звернувся до податкових органів 3 серпня 2015 року за податковою консультацією. Податкові органи надали відповідь платнику податків 7 вересня 2015 року. Наскільки правомірними є дії податкових органів?

3. Податковою інспекцією підприємству було відіслано письмову вимогу із зазначенням переліку документів, необхідних для додаткового аналізу. Ця вимога була обґрунтована тією обставиною, що проти контрагента платника податків порушено кримінальну справу за статтею ухилення від оподаткування. Чи зобов'язаний платник податків виконувати цю вимогу?

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 4

Ситуаційне завдання. Чи має право юридична особа або ФОП визначити уповноваженою особою аудиторську фірму або податкового консультанта, згідно з договором для подання звітності та представництва його інтересів в контролюючих органах?

Приклад відповіді. Відповідно до п.19.1 ст.19 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року №2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) платник податків веде справи, пов'язані зі сплатою податків, особисто або через свого представника. Особиста участь платника податків у податкових відносинах не позбавляє його права мати свого представника, як і участь податкового представника не позбавляє платника податків права на особисту участь у таких відносинах.

Представниками платника податків визнаються особи, які можуть здійснювати представництво його законних інтересів і ведення справ, пов'язаних із сплатою податків, на підставі закону або доручення. Доручення видане платником податків-фізичною особою на представництво його інтересів і ведення справ, пов'язаних із сплатою податків, має бути засвідчена відповідно до чинного законодавства (п.19.2 ст.19 ПКУ).

Представник платника податків користується правами, встановленими ПКУ для платників податків (п.19.3 ст.19 ПКУ).

Література для самостійної роботи за темою 4

Основна: [1, с. 751 – 756; 2, с. 31 – 44; 4, с. 62, 75 – 83; 5; 8, с. 253 – 258]; додаткова: [19, с. 4 – 6].

Тема 5. Етико-психологічні основи діяльності податкового консультанта

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: вміти впевнено триматись під час спілкування з клієнтами та партнерами, класифікувати етичні норми, знати законні та незаконні способи ухилення від сплати податків, вміти скласти податкову документацію, організувати документообіг з основних податків і первинних документів, знати податкові (звітні) періоди із загальнодержавних податків.

Запитання для самостійного опрацювання за темою 5

1. Поняття норм та їх поділ на технічні й етичні.
2. Моральна, фінансова та кримінальна відповідальність податкових консультантів.
3. Базові принципи діяльності податкових консультантів.
4. Характеристика критеріїв ефективної діяльності податкового консультанта.
5. Оцінка якості послуг з податкового консультування.

Перелік тестових запитань для самостійного вирішення за темою 5

1. Сукупність суб'єктивних прав, юридичних обов'язків і законних інтересів суб'єктів права – це:
 - а) юридична дієздатність особи;
 - б) усі відповіді правильні;

- в) правовий статус особи;
- г) взаємовідносини особи з суспільством і державою.

2. Найбільш поширеними є консалтингові послуги зі:

- а) складання установчих документів;
- б) оптимізації оподаткування;
- в) виявлення способів стягнення дебіторської заборгованості.

3. Мета податкового консультування на думку консультанта:

- а) отримання гідної оплати за якісне надання своїх послуг;
- б) забезпечення інтересів клієнта щодо зниження податкових витрат;
- в) забезпечення інтересів держави щодо максимального надходжен-

ню доходів до бюджету.

4. Які види послуг не є сферою діяльності податкового консультанта:

- а) порядок застосування податкових пільг;
- б) підтвердження достовірності фінансової звітності клієнта;
- в) податкове планування;
- г) усі відповіді правильні.

5. Зовнішні консультанти – це:

- а) незалежні консультанти-фірми чи індивідуальні консультанти, які надають послуги клієнтам на договірній основі;
- б) фахівці з податків і зборів, які значаться в штаті організації;
- в) фахівці податкових органів, які допомагають оптимізації оподаткування платникам податків.

6. Внутрішні консультанти – це:

- а) бухгалтер з податків, що складається в штаті бухгалтерії;
- б) відділ організації, що відповідає за мінімізацію податкових платежів;
- в) фахівці податкових органів, які консультують клієнтів у ході податкового контролю.

7. Переваги зовнішніх консультантів:

- а) незалежність;
- б) більш високі гонорари в порівнянні зі зарплатою фахівців організації;
- в) наявність загрози розголошення конфіденційної інформації.

8. Недоліки внутрішніх консультантів:

- а) глибоке знання питань фінансово-господарської діяльності організації;
- б) конфіденційність;

в) складність організації системи контролю роботи з боку керівництва.

9. Найбільш поширеними в практиці надання консультаційних послуг є:

- а) договір про взаємну допомогу;
- б) договір на надання посередницьких послуг;
- в) договір про надання послуг на платній основі.

10. За надання консультаційних послуг встановлюється:

- а) підрядна оплата або погодинна оплата;
- б) оплата у вигляді відсотка від вартості об'єкта консультивання або результату;
- в) різні варіанти оплати праці відповідно до договору між консультантом і клієнтом.

Перелік ситуаційних завдань для самостійного вирішення за темою 5

1. До податкового консультанта звернувся директор ТОВ "Шлях" з питанням щодо можливості подання уточнюючої звітності після отримання повідомлення та копії наказу про проведення планової документальної перевірки, але до перевірки або в день перевірки. Якою повинна бути відповідь консультанта?

2. До податкового консультанта звернувся директор ТОВ "Січ" з проханням щодо мінімізації податкових платежів із застосуванням шахрайських схем. Якою повинна бути відповідь консультанта?

3. До податкового консультанта звернувся директор АТ "Світ", який має контрагентів ФОПів. Яка гранична сума готівкових розрахунків суб'єктів господарювання з ФО, яка одночасно зареєстрована як ФОП, якщо розрахунки не пов'язані з підприємницькою діяльністю такої особи?

4. Починаючи з якого періоду господарські операції із нерезидентом визнаються контрольованими, організаційно-правова форма якого включена до переліку організаційно-правових форм нерезидентів, затвердженого постановою КМУ від 04 липня 2017 року № 480?

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 5

Ситуаційне завдання. До податкового консультанта звернувся директор ТОВ "Вектор" з питанням щодо можливості оприлюднення органами фіскальної служби частини внутрішньої інформації підприємства. Яка інформація належить до публічної інформації в розумінні ЗУ "Про доступ до публічної інформації" та оприлюднюється контролюючими органами?

Приклад відповіді. Публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації.

Публічна інформація є відкритою, крім випадків, встановлених Законом України від 13 січня 2011 року № 2939-VI "Про доступ до публічної інформації" належить відноситися конфіденційна інформація, таємна та службова інформація.

Частиною першою ст. 15 Закону визначено інформацію, яку розпорядники інформації зобов'язані оприлюднювати.

Запитувач має право звернутися до розпорядника інформації із запитом на інформацію незалежно від того, стосується ця інформація його особисто чи ні, без пояснення причини подання запиту (частина друга ст. 19 Закону).

Запит на інформацію може бути індивідуальним або колективним. Запити можуть подаватися в усній, письмовій чи іншій формі (поштою, факсом, телефоном, електронною поштою) на вибір запитувача (частина третя ст. 19 Закону).

Порядок складання та подання запитів на отримання публічної інформації, що знаходиться у володінні органів ДФС України затверджено наказом Міністерства фінансів України від 10.03.2015 № 309.

Література для самостійної роботи за темою 5

Основна: [1, с. 204 – 210; 4, с. 307 – 329; 5, с. 109 – 124]; додаткова: [19, с. 61 – 68].

Тема 6. Інформаційні основи податкового консультування

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: наводити поняття та ознаки нормативно-правового акта; класифікувати джерела інформації за різними критеріями, класифікувати нормативно-правові акти на закони та підзаконні нормативно-правові акти, описувати порядок, терміни та умови оприлюднення й набрання чинності нормативно-правових актів, знати правила розв'язання правових колізій, знати визначення поняття "судова практика", описувати напрями

темпоральної дії нормативно-правового акта, вміти використовувати законодавство в діяльності податкового консультанта, здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення податкового консультування, вміти використовувати судову практику в діяльності податкового консультанта, взаємодіяти з широким колом осіб для отримання інформації, самостійно використовувати інформаційне забезпечення податкового консультування.

Запитання для самостійного опрацювання за темою 6

1. Поняття нормативно-правового акта. Вимоги щодо реквізитів та структури нормативно-правового акта.
2. Ознаки, що характерні для нормативно-правових актів.
3. Види нормативних актів (законів і підзаконних актів) в Україні за їх юридичною силою.
4. Порядок, терміни й умови оприлюднення й набрання чинності нормативно-правових актів.
5. Поняття колізії норм права. Правила розв'язання правових колізій.
6. Визначення поняття "судова практика" та прояви судової практики в Україні.
7. Єдиний державний реєстр судових рішень.

Перелік тестових запитань для самостійного вирішення за темою 6

1. Укажіть, яка з перерахованих стадій не належить до консультативного процесу:
 - а) попередня стадія;
 - б) проєктна стадія;
 - в) навчальна стадія.
2. Поява податкового консультування в Україні обумовлена:
 - а) становленням ринкової економіки;
 - б) становленням податкової системи;
 - в) залученням громадян до податкових відносин.
3. Причинами недостатньої розвиненості ринку послуг податкового консультування в Україні є:
 - а) недолік конкуренції серед вітчизняних товаровиробників;
 - б) низька оплата праці консультантів;
 - в) високий рівень освіти потенційних клієнтів в області податкового законодавства.

4. Особливий статус податкового консультанта полягає в тому, що:
- а) він є радником в області оподаткування;
 - б) він відповідає за впровадження пропонованих їм порад, рекомендацій;
 - в) має достатній практичний досвід, теоретичні знання в економічній, податковій і юридичній областях.
5. До інструментів податкової оптимізації належать:
- а) застосування пільг і звільнень, передбачених законодавством;
 - б) реєстрація в особливій економічній зоні зі зниженим оподаткуванням;
 - в) залучення до податкової схеми фірм "одноденок".
6. Податковий консультант при розробці рекомендацій щодо податкової оптимізації впливає на:
- а) терміни впровадження пропозицій;
 - б) на свідомість керівництва фірми клієнта;
 - в) на сприйняття фахівцями фірми-клієнта пропонованих управлінських рішень.
7. Податковий аналіз діяльності підприємства для цілей податкового консультування не включає:
- а) аналіз абсолютного податкового навантаження;
 - б) аналіз отриманих доходів;
 - в) аналіз відносного податкового навантаження.
8. Доцільність звернення до послуг зовнішнього податкового консультанта визначається в першу чергу:
- а) бажанням керівництва;
 - б) видом діяльності фірми;
 - в) фактичним рівнем податкового навантаження.
9. Ефективність податкового консультування більшою мірою залежить:
- а) від комплексу факторів, що впливають на податкові платежі фірми-клієнта;
 - б) від професійних знань і умінь консультанта;
 - в) від правильного застосування клієнтом рекомендацій консультанта.
10. У процесі розробки й оцінки результатів податкового консультування головним є:
- а) досягнення результату щодо зниження загальної суми податкових платежів;

- б) необхідність враховувати податкові ризики;
- в) задоволення запитів клієнта.

Перелік ситуаційних завдань для самостійного вирішення за темою 6

1. Які терміни давності та терміни оскарження в суді повідомлень-рішень або інших рішень органу ДПС про нарахування грошового зобов'язання (з / без процедури адміністративного оскарження)?

2. Чи повинен платник податків повідомляти органи доходів і зборів про отримання або знищення печатки?

3. Підприємством було надіслано електронною поштою податковий розрахунок земельного податку до податкового органу в січні. Лише в травні податківці повідомили, що в розрахунку був вказаний неправильний кадастровий номер земельної ділянки. У зв'язку з цим розрахунок не прийнято та застосовано штрафну санкцію в розмірі 170 грн. Чи правомірне неприйняття розрахунку та застосування у зв'язку з цим до підприємства штрафу? Чи можна оскаржити рішення податківців або подати скаргу на їх дії?

4. Чи звільняться від обов'язку подавати податкову звітність СГ, який призупиняє на певний період ведення своєї діяльності?

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 6

Ситуаційне завдання. Які встановлено вимоги до оформлення копій документів, які надаються платниками податків на вимогу контролюючих органів?

Приклад відповіді. Згідно з п. 44.1 ст. 44 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року №2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат й інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та/або податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством.

Контролюючі органи на підставі п.п. 20.1.2 п. 20.1 ст. 20 ПКУ мають право для здійснення функцій, визначених законом, отримувати безоплатно від платників податків, у тому числі благодійних й інших неприбуткових організацій, усіх форм власності в порядку, визначеному законодавством, довідки, копії документів, засвідчені підписом платника або

його посадовою особою та скріплені печаткою (за наявності), про фінансово-господарську діяльність, отримані доходи, видатки платників податків й іншу інформацію, пов'язану з обчисленням і сплатою податків, зборів, платежів, про дотримання вимог законодавства, здійснення контролю за яким покладено на контролюючі органи, а також фінансову та статистичну звітність у порядку та на підставах, визначених законом.

Також п. 85.4 ст. 85 ПКУ передбачено, що під час проведення перевірок посадові (службові) особи контролюючого органу мають право отримувати в платників податків належним чином завірені копії первинних фінансово-господарських, бухгалтерських й інших документів, що свідчать про приховування (заниження) об'єктів оподаткування, несплату податків, зборів, платежів, порушення вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи. Такі копії повинні бути засвідчені підписом платника податків або його посадової особи та скріплені печаткою (за наявності).

Література для самостійної роботи за темою 6

Основна: [1, с. 204 – 210; 4, с. 307 – 329; 5, с. 109 – 124]; додаткова: [19, с. 61 – 68].

Змістовий модуль 2

Методика податкового консультування

Тема 7. Загальнотеоретичні аспекти методики податкового консультування

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: обґрунтувати моделі організації клієнт-консультантських відносин, що відображають їх поведінкові ролі; наводити перелік етапів податкового планування; характеризувати процедури, що здійснюються на кожному етапі податкового планування; знати види податкового консультування; знати поняття "експертне консультування".

Запитання для самостійного опрацювання за темою 7

1. Моделі податкового консультування.
2. Підготовчий етап процесу податкового консультування.
3. Планування дій в процесі податкового консультування.

4. Оцінка якості послуг податкового консультування.
5. Обов'язки податкового консультанта.
6. Шляхи підвищення якості діяльності податкового консультанта.
7. Договірне регулювання діяльності податкового консультанта.

Перелік тестових запитань для самостійного вирішення за темою 7

1. Процес податкового консультування – це:
 - а) послідовна серія дій і заходів, здійснювана податковим консультантом;
 - б) довільна діяльність податкового консультанта щодо зниження податкових витрат клієнта;
 - в) законодавчо встановлені етапи надання послуг з податкового консультування.
2. Консультаційні послуги в області оподаткування – це:
 - а) порада, рекомендація;
 - б) впровадження різних схем зниження податкових платежів у практичну діяльність клієнта;
 - в) виконання будь-яких бажань клієнта.
3. Особливий статус податкового консультанта полягає в тому, що:
 - а) він є радником у галузі оподаткування;
 - б) він є виконавцем пропонованих ним рекомендацій.
4. Податкове консультування – це:
 - а) самостійний вид підприємницької діяльності;
 - б) вид діяльності, жорстко контрольований державними органами.
5. Найбільш поширеними є консалтингові послуги, але:
 - а) складанню установчих документів;
 - б) оптимізації оподаткування;
 - в) виявленню дебіторської заборгованості.
6. Мета податкового консультування з точки зору консультанта:
 - а) отримання високої оплати своїх послуг;
 - б) забезпечення інтересів клієнта щодо зниження податкових витрат;
 - в) забезпечення інтересів держави, але максимальному надходженню податкових доходів до бюджету.
7. Мета податкового консультування з точки зору клієнта:
 - а) забезпечення інтересів держави щодо максимального надходження податкових доходів до бюджету;

б) зниження податкових витрат;
в) забезпечення інтересів консультанта з отримання високої оплати наданих послуг.

8. Які з нижче перерахованих видів послуг не є сферою діяльності податкового консультанта:

- а) застосування податкових пільг;
- б) підтвердження достовірності фінансової звітності клієнта;
- в) податкове планування.

9. Зовнішні консультанти – це:

а) незалежні консультанти-фірми чи індивідуальні консультанти, які надають послуги клієнтам на договірній основі;
б) фахівці, але податках і зборах, які значаться в штаті самої організації.

10. Внутрішні консультанти – це:

а) незалежні консультанти фірми чи індивідуальні консультанти, які надають послуги клієнтам на договірній основі;
б) фахівці з податків і зборів, які значаться в штаті самої організації.

Перелік ситуаційних завдань для самостійного вирішення за темою 7

1. Платник податків звернувся до податкових органів за податковою консультацією 5 серпня. Податкові органи надали відповідь платнику податків 7 вересня. Наскільки правомірними є дії податкових органів?

2. Чи має право податковий інспектор, здійснюючи перевірку документації в офісі підприємства, взяти частину документів з собою для перевірки в податкову інспекцію? Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на законодавство.

3. Податковою інспекцією підприємству було відіслано письмову вимогу із зазначенням переліку документів, необхідних для додаткового аналізу. Дана вимога була обґрунтована тією обставиною, що проти контрагента платника податків порушено кримінальну справу за статтею ухилення від оподаткування. Чи зобов'язаний платник податків виконувати цю вимогу?

4. Складіть письмову податкову консультацію, яка дасть платнику податків відповідь на питання, в податковій декларації з ПДВ якого звітного періоду покупець повинен врахувати коригування податкового кредиту на підставі виписаного та підписаного розрахунку коригування до податкової накладної?

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 7

Ситуаційне завдання. Чи може бути віднесена до податкового кредиту сума ПДВ, на підставі податкової накладної, не включеної до складу податкового кредиту протягом 365 календарних днів з дати її складання, шляхом подання уточнюючого розрахунку до податкової декларації з ПДВ?

Приклад відповіді. Відповідно до п. 198.6 ст. 198 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) у разі, якщо платник податку не включив у відповідному звітному періоді до податкового кредиту суму ПДВ на підставі отриманих податкових накладних/розрахунків коригування, до таких податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН), таке право зберігається за ним протягом 365 календарних днів з дати складення податкової накладної/розрахунку коригування.

У разі зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування до такої податкової накладної в ЄРПН згідно з п. 201.16 ст. 201 ПКУ перебіг зазначеного строку переривається на період зупинення їх реєстрації та відновлюється з дня припинення процедури зупинення їх реєстрації згідно з п.п. 201.16.4 п. 201.16 ст. 201 ПКУ. Суми податку, сплачені (нараховані) у зв'язку з придбанням товарів/послуг, зазначені в податкових накладних/розрахунках коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в ЄРПН з порушенням строку реєстрації, включаються до податкового кредиту за звітний податковий період, в якому зареєстровано податкові накладні/розрахунки коригування до таких податкових накладних в ЄРПН, але не пізніше, ніж через 365 календарних днів з дати складення податкових накладних/розрахунків коригування до таких податкових накладних, у тому числі для платників податку, які застосовують касовий метод.

У разі зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування до такої податкової накладної в ЄРПН згідно з п. 201.16 ст. 201 ПКУ перебіг зазначеного строку переривається на період зупинення їх реєстрації та відновлюється з дня припинення процедури зупинення їх реєстрації згідно з п.п. 201.16.4 п. 201.16 ст. 201 ПКУ. Водночас п. 50.1 ст. 50 ПКУ визначає, що в разі, якщо в майбутніх податкових періодах (з урахуванням строків давності, визначених ст. 102 ПКУ) платник податків самостійно (у тому числі за результатами електронної перевірки) виявляє помилки, що містяться в раніше поданій ним податковій декларації (крім обмежень, визначених ст. 50 ПКУ), він зобов'язаний надіслати уточнюючий розрахунок

до такої податкової декларації за формою чинного на час подання уточнюючого розрахунку. Таким чином, сума ПДВ за своєчасно зареєстрованій в ЄРПН податковій накладній, яка не включена до складу податкового кредиту протягом 365 календарних днів з дати складання такої податкової накладної, може бути віднесена до складу податкового кредиту шляхом подання уточнюючого розрахунку до податкової декларації з ПДВ за звітний (податковий) період, у якому таку податкову накладну складено (з урахуванням строків давності, визначених ст. 102 ПКУ).

Якщо протягом 365 календарних днів до складу податкового кредиту не включена сума ПДВ за податковою накладною, зареєстрованою в ЄРПН з порушенням термінів, то така сума також може бути віднесена до складу податкового кредиту шляхом подання уточнюючого розрахунку до податкової декларації з ПДВ за звітний (податковий) період, у якому таку податкову накладну зареєстровано в ЄРПН (з урахуванням строків давності, визначених ст. 102 ПКУ).

Перелік розрахункових завдань для самостійного вирішення за темою 7

Завдання 1. На основі наведених даних скласти декларацію з ПДВ, визначити суму податкових зобов'язань, податкового кредиту та суму ПДВ до сплати або відшкодування:

Протягом березня 2018 року ПАТ "Сонечко" було здійснено наступні операції:

отримано послугу від нерезидента на 32 000 грн з ПДВ. Податкові зобов'язання було сплачено 28 лютого 2018 року;

відвантажено продукцію ТОВ "Оранж" на суму 240 000 грн з ПДВ;

передано автомобіль в оперативний лізинг на суму 52 000 грн;

у ВАТ "Час-пік" придбано кришталеву вазу на суму 3 600 грн з ПДВ;

нараховано проценти за товарним кредитом 9 600 грн з ПДВ. Товар було відвантажено 28 серпня 2018 року;

отримано орендну плату за автомобіль, який було передано у фінансовий лізинг 10 лютого 2018 року на суму 18 000 грн з ПДВ.

Завдання 2. Юридична особа, що перебуває на сплаті єдиного податку за ставкою 5 %, займається ремонтами приміщень з матеріалу замовника. За 1 квартал 2017 року було виконано робіт на суму 1 000 000 грн, за 2 квартал – на суму 1 500 000 грн. При цьому сплачено було в 1 кварталі послуг на суму 800 000 грн, у 2 кварталі – послуг на суму 1 000 000 грн. Розрахувати суму єдиного податку і скласти податковий календар.

Приклад вирішення розрахункового завдання за темою 7

Розрахункове завдання. Засновник підприємства бажає передати підприємству товари, справедлива вартість яких становить 10 000 грн (без ПДВ). Завдання: розрахувати податкові зобов'язання за цією операцією і визначити напрямки їх оптимізації.

Приклад відповіді. Подарований комп'ютер буде вважатися безкоштовно наданим підприємству. Тоді в бухгалтерському обліку комп'ютер буде включений за справедливою вартістю в доходи: П(С)БО 15 "Дохід". Дохід відображається в бухгалтерському обліку в сумі справедливої вартості активів, що отримані або підлягають отриманню. Якщо безоплатно отриманий актив забезпечує надходження економічних вигід протягом кількох звітних періодів, то доходи визнаються на систематичній основі (наприклад, у сумі нарахованої амортизації) протягом тих звітних періодів, коли надходять відповідні економічні вигоди.

Тобто в бухгалтерському обліку ця операція відобразиться проводкою: Дт 28 "Товари" Кт 718 "Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів". На підставі даних бухгалтерського обліку в обліку з податку на прибуток також виникне дохід, податок на прибуток підприємств з цієї операції складе: $10\ 000\ \text{грн.} \cdot 18\ \% = 1\ 800\ \text{грн.}$

Запропонуємо оптимізаційний варіант. Засновник вносить комп'ютер у статутний капітал, оформляються та реєструються відповідні зміни в установчих документах. Тоді він отримує як компенсацію корпоративні права, а в бухгалтерському обліку такий внесок відображають проводкою: Дт 28 Кт 46 "Неоплачений капітал". Тобто доходи не виникають, а податок на прибуток підприємств також. Економія на податок на прибуток складе 1800 грн.

Література для самостійної роботи за темою 7

Основна: [1, с. 122 – 148; 2, с. 31 – 41; 3, с. 132 – 139; 4, с. 41 – 62].
Додаткова: [18, с. 1 – 56; 19, с. 17 – 37, 31, с. 111; 22, с. 66; 25, с. 108; 26, с. 41; 28, с. 538; 35, с. 35; 48, с. 101].

Тема 8. Участь податкових консультантів в досудовому та судовому оскарженні податкових рішень

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: описувати порядок оформлення й подання скарг; знати строки адміністративного оскарження податкових рішень; характеризувати порядок оформлення і подання позову; знати строки судового оскарження податкових рішень.

Запитання для самостійного опрацювання за темою 8

1. Порядок оформлення й подання скарг.
2. Строки адміністративного оскарження податкових рішень.
3. Порядок оформлення й подання позову.
4. Строки судового оскарження податкових рішень.
5. Види конфліктів, їх профілактика.
6. Алгоритм вирішення конфліктної ситуації.
7. Методи ефективного спілкування податкового консультанта.
8. Специфіка спілкування з негативно налаштованим клієнтом.
9. Межі використання та застосування судової практики в податковому консультуванні.
10. Використання судової практики щодо застосування норм матеріального права.
11. Використання судової практики щодо застосування норм процесуального права.

Перелік тестових запитань для самостійного вирішення за темою 8

1. Надання послуг але податкового консультування зовнішніми консультантами оформляється:
 - а) заявою про прийняття на роботу на фірму клієнта;
 - б) різними договорами, що регламентують цивільно-правові відносини між консультантом і клієнтом;
 - в) усним договором.
2. Найбільш поширеним в практиці надання консультаційних послуг є:
 - а) договір про взаємну допомогу;
 - б) договір на надання посередницьких послуг;
 - в) договір про надання послуг на оплатній основі.
3. За надання консультаційних послуг встановлюється:
 - а) тільки відрядна оплата;
 - б) тільки погодинна оплата;
 - в) тільки відрядно-погодинна оплата;
 - г) різні варіанти оплати праці відповідно до договору між консультантом і клієнтом.
4. Чи не застосовується в податковому консультуванні:
 - а) погодинна оплата;
 - б) відрядна оплата;

в) оплата у вигляді відсотка від вартості об'єкта консультування або результату;

г) оплата, що не відображена в договорі на надання консультаційних послуг.

5. Погодинна оплата праці встановлюється:

а) за одиницю часу фактичної роботи податкового консультанта;

б) за тривалість професійної підготовки консультанта;

в) за передбачувану ефективність рекомендацій консультанта.

6. Укажіть, яка з перелічених стадій не належить до консультаційного процесу:

а) попередня стадія;

б) проєктна стадія;

в) навчальна стадія.

7. До моделей податкового консультування належать:

а) рекламна модель;

б) експертна модель;

в) дистанційна модель .

8. Не є моделями податкового консультування:

а) проєктна модель;

б) експертна модель;

рекламна модель .

9. Виділяють наступні стадії консультування:

а) розробки проєкту;

б) рекламування;

в) навчання.

10. Податковий консультант повинен знати:

а) закони й інші нормативно-правові акти, що регламентують оподаткування юридичних і фізичних осіб;

б) технологічну специфіку функціонування підприємств різних галузей;

в) нормативно-правові акти, що регламентують діяльність органів місцевого самоврядування.

Перелік ситуаційних завдань для самостійного вирішення за темою 8

1. Спробуйте відшукати в ресурсі "ZIP" податкову консультацію, яка, на вашу думку, не відповідає вимогам, що висуваються до письмових податкових консультацій, або порушує права платників податків. Підготуйте власний варіант такої консультації.

2. Платник ПДВ направив запит до контролюючих органів для отримання витягу з реєстру платників ПДВ 23 лютого 2017 року. Витяг з реєстру платнику податків було надано 27 лютого 2017 року. Оцініть правомірність дій податкових органів з посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України.

3. Платника податків було оголошено недієздатним. Податкові органи в зв'язку з цим анулювали реєстрацію цієї особи як платника ПДВ. Оцініть правомірність дій податкових органів з посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України.

4. Платнику ПДВ для підтвердження права на податковий кредит продавець надав видаткову накладну. Чи має право покупець на підставі випадкової накладної збільшити податковий кредит? Оцініть правомірність дій платника податку з посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 8

Ситуаційне завдання. Чи є об'єктом оподаткування ПДВ операція з надання продавцем винагороди (бонусу) покупцю у зв'язку з досягненням таким покупцем певних обсягів постачання товарів, придбаних у такого продавця?

Приклад відповіді. Згідно з пп. 14.1.108 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 року N 2755-VI (далі – ПКУ) маркетингові послуги (маркетинг) – це послуги, що забезпечують функціонування діяльності платника податків у сфері вивчення ринку, стимулювання збуту продукції (робіт, послуг), політики цін, організації й управлінні руху продукції (робіт, послуг) до споживача й післяпродажного обслуговування споживача в межах господарської діяльності такого платника податків. Одним з методів, які використовуються постачальниками для просування товарів на ринку, є сплата мотиваційних виплат (премій, бонусів, інших заохочень) на користь третіх осіб, які є винагородою за досягнення певних економічних показників третіми особами (дистриб'юторами) в межах своєї основної діяльності та сприяють пошуківленню збуту товарів постачальника, стимулюють просування товарів у каналах дистрибуції. Оскільки мотиваційні та стимулюючі виплати (премії, бонуси, інші заохочення), які сплачуються офіційним дистриб'ютором (постачальником продукції (робіт, послуг), зокрема, за точність закупівельних прогнозів, виконання узгодженого плану закупівель, дотримання асортименту товарів, спрямовуються

на стимулювання збуту продукції (робіт, послуг), такі витрати належать до маркетингових послуг.

Відповідно до п. 185.1 ст. 185 Податкового кодексу об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з постачання товарів/послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до статті 186 цього Кодексу. Постачання послуг, згідно з п.п.14.1.185 п.14.1 ст.14 Кодексу – будь-яка операція, що не є постачанням товарів чи інша операція з передачі права на об'єкти права інтелектуальної власності й інші нематеріальні активи чи надання інших майнових прав стосовно таких об'єктів права інтелектуальної власності, а також надання послуг, що споживаються в процесі вчинення певної дії або провадження певної діяльності. Отже, при наданні продавцем винагороди (бонусу) покупцю у зв'язку з досягненням певних обсягів постачання товарів, придбаних у такого продавця, об'єктом оподаткування ПДВ є маркетингові послуги, які надаються покупцем, а мотиваційні та стимулюючі виплати, в свою чергу, є компенсацією вартості таких послуг. Таким чином, у покупця при отриманні мотиваційних виплат (бонусів) від продавця у зв'язку з досягненням певних обсягів постачання товарів, придбаних у такого продавця, виникають податкові зобов'язання з ПДВ на суму отриманих мотиваційних виплат (бонусів).

Література для самостійної роботи за темою 8

Основна: [1, с. 152 – 226; 2, с. 44 – 57; 3, с. 145 – 159; 4, с. 66 – 82; 5, с. 65 – 81]. Додаткова: [6, с. 235; 18, с. 1 – 56; 24, с. 617; 34, с. 683; 38, с. 108].

Тема 9. Консультування з податку на додану вартість

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: знати, дати виникнення податкових зобов'язань і права на податковий кредит; знати реквізити податкової накладної та порядок її складання; наводити документи, які можуть замінити податкову накладну; описувати порядок реєстрації податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних; знати операції, звільнені від оподаткування ПДВ; знати операції, що не є об'єктом оподаткування ПДВ; знати податкові (звітні) періоди з податку на додану вартість; характеризувати порядок бюджетного відшкодування сум податку на додану вартість.

Запитання для самостійного опрацювання за темою 9

1. Платники податку на додану вартість. Реєстрація осіб як платників податку на додану вартість.
2. Особливості визначення бази оподаткування ПДВ за різними операціями.
3. Ставки податку на додану вартість. Види операцій, що оподатковуються за нульовою ставкою та ставкою 7 відсотків.
4. Нормативно-правові акти та судова практика, якими повинні користуватися консультанти з ПДВ.

Перелік тестових запитань для самостійного вирішення за темою 9

1. Реєстрація податкових накладних та/або розрахунків коригування до податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних повинна здійснюватися з урахуванням граничних строків: для податкових накладних / розрахунків коригування до податкових накладних, складених з 1 по 15 календарний день (включно) календарного місяця, – до _____ в якому вони складені.
2. На дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в формі з дотриманням умови щодо реєстрації.
3. У разі відсутності підстав для відмови в реєстрації особи як платника податку, контролюючий орган зобов'язаний упродовж _____ робочих днів після надходження реєстраційної заяви до контролюючого органу внести до реєстру платників податку запис про реєстрацію такої особи як платника податку.
4. Анулювання реєстрації платника ПДВ може бути здійснено, якщо особа, зареєстрована як платник податку, упродовж _____ послідовних податкових місяців не подає контролюючому органу декларації з податку на додану вартість.
5. У разі обов'язкової реєстрації особи як платника ПДВ реєстраційна заява подається до податкового органу не пізніше:
 - а) 10 числа календарного місяця, що настає за місяцем, у якому вперше досягнуто обсягу оподатковуваних операцій в 1 000 000 грн без ПДВ;
 - б) 10 числа календарного місяця, що настає за місяцем, у якому вперше досягнуто обсягу оподатковуваних операцій у 300 000 грн.

6. При здійсненні експортних операцій датою виникнення податкових зобов'язань з ПДВ буде вважатися:

- а) дата отримання грошових коштів;
- б) дата оприбуткування товарів;
- в) дата оформлення митної декларації.

7. Підставою для проведення позапланової податкової перевірки платника ПДВ, який заявив суму ПДВ до відшкодування є сума ПДВ, яка перевищує:

- а) 10 000 грн;
- б) 100 000 грн;
- в) 1 000 000 грн.

8. Реєстрація податкових накладних платниками ПДВ-продавцями в Єдиному реєстрі податкових накладних запроваджується для платників цього податку, в яких сума податку на додану вартість в одній податковій накладній становить:

- а) 5 000 грн;
- б) 7 500 грн;
- в) будь-яку суму.

9. При дотриманні всіх умов, передбачених Податковим кодексом України (стаття 187 та 198) при отриманні послуг від нерезидента на території України в резидента будуть виникати:

- а) тільки податкові зобов'язання;
- б) тільки податковий кредит;
- в) податкові зобов'язання та податковий кредит.

10. Документом, що замінює податкову накладну може бути:

- а) прибутковий касовий ордер;
- б) виписка з банку;
- в) рахунок готелю.

Перелік ситуаційних завдань для самостійного вирішення за темою 9

1. Головне підприємство передало відокремленому підрозділу товари на суму 50 000 грн (без ПДВ). Чи виникає об'єкт оподаткування ПДВ у головного підприємства?

2. Чи виникають податкові зобов'язання з ПДВ у платника податку, в разі, коли перша подія (відвантаження товарів, оформлення документа на постачання послуг або зарахування коштів від покупця) відбулася до його реєстрації таким платником?

3. Чи може особа, яка не подала своєчасно Заяву на реєстрацію платником ПДВ, але при цьому підлягала обов'язковій реєстрації, самостійно сплатити до бюджету суму податку, нараховану до моменту її реєстрації як платника ПДВ?

4. Як в податковому обліку з ПДВ відображається операція з відшкодування працівниками платнику податку вартості особистих розмов телефоном?

5. Чи повинен комісіонер нараховувати ПДВ під час отримання компенсації від комітента за придбані для нього брокерські послуги, послуги перевезення й інші подібні послуги, здійснені в межах договору комісії, якщо постачальниками таких послуг є неплатники ПДВ?

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 9

Ситуаційне завдання. Чи підлягають оподаткуванню ПДВ операції з продажу та безоплатного постачання подарункових сертифікатів, які передбачають їх обмін на товари/послуги?

Приклад відповіді. Згідно з п. 185.1 ст. 185 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI із змінами та доповненнями (далі – ПКУ) об'єктом оподаткування є, зокрема, операції платників податку з постачання товарів, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до ст. 186 ПКУ, в тому числі операції з безоплатної передачі та з передачі права власності на об'єкти застави позичальнику (кредитору), на товари, що передаються на умовах товарного кредиту, а також з передачі об'єкта фінансового лізингу в користування лізингоотримувачу/орендарю.

Відповідно до п. 188.1 ст. 188 ПКУ база оподаткування операцій з постачання товарів/послуг визначається, виходячи з їх договірної вартості, з урахуванням загальнодержавних податків і зборів (крім акцизного податку на реалізацію суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів, збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, що справляється з вартості послуг стільникового рухомого зв'язку, податку на додану вартість й акцизного податку на спирт етиловий, що використовується виробниками-суб'єктами господарювання для виробництва лікарських засобів, у тому числі компонентів крові й вироблених з них препаратів (крім лікарських засобів у вигляді бальзамів й еліксирів).

При цьому база оподаткування операцій з постачання товарів/послуг не може бути нижче ціни придбання таких товарів/послуг, база оподаткування операцій з постачання самостійно виготовлених товарів/послуг не може бути нижче звичайних цін, а база оподаткування операцій з постачання необоротних активів не може бути нижче балансової (залишкової) вартості за даними бухгалтерського обліку, що склалася станом на початок звітного (податкового) періоду, протягом якого здійснюються такі операції (в разі відсутності обліку необоротних активів, – виходячи зі звичайної ціни), за винятком: товарів (послуг), ціни, на які підлягають державному регулюванню; газу, який постачається для потреб населення. До складу договірної (контрактної) вартості включаються будь-які суми коштів, вартість матеріальних і нематеріальних активів, що передаються платнику податків безпосередньо покупцем або через будь-яку третю особу у зв'язку з компенсацією вартості товарів/послуг. До складу договірної (контрактної) вартості не включаються суми неустойки (штрафів та/або пені), три проценти річних й інфляційні, що отримані платником податку, внаслідок невиконання або неналежного виконання договірних зобов'язань.

Таким чином, операції з продажу та безоплатного постачання іншим особам подарункових сертифікатів, які передбачають їх обмін на товари/послуги, оподатковуються ПДВ в загальновстановленому порядку за основною ставкою.

Перелік розрахункових завдань для самостійного вирішення за темою 9

Завдання 1. Визначити суму податку на додану вартість, яка має бути сплачена до бюджету, якщо відомі наступні дані:

прийнято до оплати рахунок на суму 4 500 грн (з ПДВ) за спожиту електроенергію;

прийнято до оплати рахунок на суму 9 900 грн (з ПДВ) за отримані 76 заготовки до світильника;

виставлено рахунок на суму 19 500 грн (з ПДВ) за відпущені 10 світильників;

прийнято до оплати рахунок на 5 250 грн (з ПДВ) за 100 м тканини;

прийнято до оплати рахунок на суму 420 грн (з ПДВ) за перевезення товарів.

Завдання 2. Визначити суму податку на додану вартість, яка має бути сплачена до бюджету, якщо відомі наступні дані, про операції, які здійснювались підприємством, а саме:

- 1) підприємство відвантажило продукції на суму 11 700 грн (з ПДВ);
- 2) підприємство придбало матеріали, вартістю 31 000 грн (з ПДВ);
- 3) підприємством придбані основні фонди на суму 45 000 грн (з ПДВ);
- 4) підприємством відвантажено продукції на суму 58 000 грн (з ПДВ);
- 5) підприємство сплатило орендну плату в сумі 15 000 грн (з ПДВ);
- 6) підприємство відвантажило продукцію на суму 15 000 грн (з ПДВ);
- 7) підприємство експортувало продукцію румунській фірмі "Фан" на суму 20 000 грн (з ПДВ);
- 8) підприємство придбало панорамний акваріум на суму 35 000 грн (з ПДВ).

Приклад вирішення розрахункового завдання за темою 9

Завдання. Підприємство (ПАТ "Різдво") протягом січня 2017 року здійснило наступні операції. Скласти декларацію з ПДВ за січень 2017 року.

1. ТОВ "Оранж" було відвантажено продукцію на суму 840 000 грн з ПДВ.
2. Передано автомобіль в оперативний лізинг на суму 52 000 грн. Отримувач ТОВ "Сток".
3. Отримано орендну плату за автомобіль, який було передано у фінансовий лізинг у листопаді 2016 року на суму 30 000 грн з ПДВ.
4. Відвантажено ТОВ "Ореол" продукцію на суму 420 000 грн з ПДВ.
5. Відвантажено продукцію фірмі "Легія" (Польща) на суму 60 000 грн.

Методичні рекомендації

1. Обчислюємо суму податкових зобов'язань (ПДВпз) під час поставки товарів (робіт, послуг):

$$\text{ПДВпз} = (\text{БО} \times 20 \%) / 100 \% \quad (1)$$

де БО – база оподаткування податком на додану вартість.

2. Визначаємо суму податкового кредиту (ПДВпк) у випадку придбання товарів (робіт, послуг):

$$\text{ПДВпк} = \text{ПДВ}_{\text{ТМЦ}} + \text{ПДВ}_{\text{ОЗ}} \quad (2)$$

де $\text{ПДВ}_{\text{ТМЦ}}$ – сума податків, сплачених платником у зв'язку з придбанням або виготовленням товарів (у тому числі при імпорті) й послуг з метою

їхнього подальшого використання в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності платника податку;

ПДВ₀₃ – сума податків, сплачених платником у зв'язку з придбанням (будівництвом, спорудженням) основних засобів (у тому числі інших необоротних матеріальних активів і незавершених капітальних інвестицій у необоротні капітальні активи), в тому числі й при їхньому імпорті, з метою подальшого використання у виробництві й/або поставці товарів (послуг) для оподатковуваних операцій у межах господарської діяльності.

3. Визначаємо суму ПДВ для сплати в бюджет або відшкодування з нього:

$$\text{ПДВ} = \text{ПДВпз} - \text{ПДВпк} \quad (3)$$

Вирішення задачі:

За першою операцією: згідно з пп. 187.1 Податкового кодексу України сума операції включається до податкових зобов'язань:

$$\text{ПЗ} = 840\,000 : 6 = 140\,000 \text{ грн.}$$

За другою операцією: сума операції не відображається, оскільки за пп. 196.1.2 Податкового кодексу України ця операція звільнена від оподаткування.

За третьою операцією: сума операції не відображається, оскільки податкові зобов'язання за операцією фінансового лізингу виникають у момент передачі об'єкта лізингу (пп. 187.6 Податкового кодексу України).

За четвертою операцією: Згідно з пп. 187.1 Податкового кодексу України сума операції включається до податкових зобов'язань:

$$\text{ПЗ} = 420\,000 : 6 = 70\,000 \text{ грн.}$$

За п'ятою операцією: сума операції не відображається, оскільки згідно зі статтею 195 Податкового кодексу України з операцій з експорту товарів застосовується нульова ставка податку на додану вартість.

Отже, загальна сума податку на додану вартість, яку підприємство має сплатити до бюджету становить 210 000 грн.

Література для самостійної роботи за темою 9

Основна: [1, с. 235 – 302; 2, с. 61 – 77; 3, с. 162 – 179; 4, с. 86 – 111; 5, с. 87 – 131]. Додаткова: [7, с. 375; 8, с. 11; 9, с. 160; 18, с. 1 – 56; 20, с. 21 – 24; 23, с. 142; 29, с. 49; 30, с. 119; 36, с. 71; 45, с. 160].

Тема 10. Консультування з податку на прибуток

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: формулювати порядок виникнення фінансового результату до оподаткування; характеризувати структуру податкових різниць та випадки коригування фінансового результату на податкові різниці; наводити методи трансфертного ціноутворення; знати класифікацію основних засобів; розраховувати амортизаційні відрахування за різними методами; формулювати порядок встановлення мінімально допустимого строку амортизації основних засобів.

Запитання для самостійного опрацювання за темою 10

1. Порядок формування фінансового результату в бухгалтерському обліку.
2. Склад податкових різниць.
3. Особливості оподаткування податком на прибуток підприємств окремих видів діяльності й операцій.
4. Особливості обліку в неприбуткових організацій.
5. Особливості звільнення від оподаткування.

Перелік тестових запитань для самостійного вирішення за темою 10

1. Податковими (звітними) періодами для податку на прибуток підприємств є календарні: квартал, півріччя, три квартали, рік. При цьому податкова декларація розраховується підсумком.
2. Для здійснення грамотного й всебічного ведення професійної діяльності консультанту необхідно:
 - а) вміти себе рекламувати;
 - б) знати діючі нормативно-правові акти, що регламентують порядок обчислення й сплати податків і зборів.
3. У разі, коли строки корисного використання (експлуатації) об'єкта основних засобів у бухгалтерському обліку менше, ніж мінімально допустимі строки амортизації основних засобів й інших необоротних активів, то для розрахунку амортизації використовуються строки, встановлені.
4. До факторів, що впливають на якість послуг податкового консультанта, належать:
 - а) зовнішній вигляд консультанта;
 - б) зміст економічної інформації, що надається клієнтом;
 - в) будь-яка інформація про клієнта.

5. Річний податковий (звітний) період встановлюється для платників податку, в яких річний дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за показниками Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), за попередній річний звітний (податковий) період, не перевищує_____ гривень.

6. До вимог, що пред'являються до економічної інформації, використовуваної консультантом, належить:

- а) об'єктивність;
- б) аналітичність;
- в) суб'єктивність.

7. Розрахунок амортизації основних засобів або нематеріальних активів здійснюється відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності. При такому розрахунку застосовуються методи нарахування амортизації, передбачені національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, крім_____ методу.

8. За скількома групами основних засобів на встановлено мінімально допустимі строки корисного використання:

- а) 2 групи;
- б) 4 групи;
- в) 6 груп.

Перелік ситуаційних завдань для самостійного вирішення за темою 10

1. Організація за договором лізингу отримує єдиний майновий комплекс (завод), до складу якого входять будівлі та споруди, інженерні комунікації, обладнання, що мають різні строки корисного використання. Чи вправі організація, враховуючи, що предметом лізингу є єдиний комплекс, з метою обчислення податку на прибуток застосовувати прискорену амортизацію до його складових частин?

2. Юридична особа отримала дохід за рік у розмірі 26 500 000 грн (з урахуванням ПДВ) і вирішала застосовувати й не коригувати фінансовий результат до оподаткування на суму податкових різниць. Оцініть правомірність дій платника податку з посиланням на відповідні статті Податкового кодексу України.

3. На 1 січня 2017 року на балансі підприємства обліковувалися меблі. У бухгалтерському обліку строк експлуатації 7 років, у податковому

обліку – 5 років. Для обчислення амортизації в податковому обліку платник податків застосував термін, який дорівнює 5 рокам. Оцініть правомірність дій платника податку з посиланням на відповідні статті Податкового кодексу.

Приклад вирішення ситуаційного завдання за темою 10

Ситуаційне завдання. Під час розрахунку амортизації основних засобів у податковому обліку платник податку застосував виробничий метод. Оцініть правомірність дій платника податку з посиланням на відповідні статті Податкового кодексу.

Приклад відповіді. Згідно з пп. 14.1.3 Податкового кодексу України амортизація – це систематичний розподіл вартості основних засобів, інших необоротних і нематеріальних активів, що амортизується, протягом строку їх корисного використання (експлуатації).

Основні засоби (пп. 14.1.138 Податкового кодексу України) – це матеріальні активи, вартість яких перевищує 6 000 грн і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом й очікуваний строк корисного використання яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік).

Нормами пп. 138.3.1 Податкового кодексу України встановлено, що розрахунок амортизації основних засобів або нематеріальних активів здійснюється відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності. За такого розрахунку застосовуються методи нарахування амортизації, крім виробничого методу.

Таким чином, дії платника податку на прибуток є неправомірними, оскільки він мав право використовувати інші методи амортизації основних засобів, окрім виробничого методу.

Перелік розрахункових завдань для самостійного вирішення за темою 10

Завдання 1. За допомогою методу ціни перепродажу встановити відповідність ціни операції принципу "витягнутої руки":

У контрольованій операції покупець придбав товар у кількості 5 000 одиниць за ціною 100 грн за одиницю, а продав товар за ціною 110 грн за одиницю.

У зіставних неконтрольованих операціях була наступна пропорція від покупки/продажу 5 000 одиниць товару:

95 грн – 100 грн;

105 грн – 112 грн;

98 грн – 108 грн.

Завдання 2. За допомогою методу порівняння неконтрольованої ціни встановити відповідність ціни операції принципу "витягнутої руки":

У контрольованій операції товари продавалися за ціною 50 грн і 55 грн.

У зіставних неконтрольованих операціях аналогічні товари продавалися за такими цінами: 48, 52, 56, 58, 60 та 62 грн.

Приклад вирішення розрахункового завдання за темою 10

Завдання. Бюджет операционных доходов и расходов на 4 квартал 2017 г. составил:

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг):
5 000 000 грн.

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг):
3 000 000 грн.

Валовий прибуток: 2 000 000 грн.

Інші операційні доходи: 100 000 грн.

Адміністративні витрати: 50 000 грн.

Витрати на збут: 40 000 грн.

Інші операційні витрати: 10 000 грн.

Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток: 1 800 000 грн.

Розрахувати суму податку на прибуток підприємств до сплати.

Вирішення завдання.

Згідно з пп. 134.1.1 об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на податкові різниці.

Для платників податку, в яких річний дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний (податковий) період не перевищує 20 мільйонів гривень, об'єкт оподаткування може визначатися без коригування фінансового результату до оподаткування на усі різниці (крім від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років), визначені відповідно до положень цього розділу. Платник податку, в якого річний дохід (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний (податковий) період не перевищує двадцяти мільйонів гривень, має право прийняти рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування на податкові різниці.

У нашому випадку дохід платника податку без урахування непрямих податків складає 5 млн грн. Тому, ним немає бути проведено коригування фінансового результату до оподаткування на суму податкових різниць.

Сума податку на прибуток підприємств буде складати:

$1\,800\,000 \text{ грн} * 18\% = 324\,000 \text{ грн.}$

Література для самостійної роботи за темою 10

Основна: [1, с. 306 – 362; 2, с. 79 – 92; 3, с. 162 – 179; 4, с. 114 – 161; 5, с. 136 – 183]. Додаткова: [16, с. 56 – 59; 18, с. 1 – 56; 37, с. 179, 47, с. 369].

Тема 11. Податковий облік та звітність з податку на доходи фізичних осіб

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: наводити поняття "податкова знижка"; знати перелік витрат, що включаються до складу податкової знижки; наводити документи, які підтверджують право платника податку на податкову знижку; знати порядок застосування податкової соціальної пільги; розраховувати межу застосування податкової соціальної пільги; формулювати категорії осіб, які мають право на податкову соціальну пільгу; наводити документи, які підтверджують право платника податку на податкову соціальну пільгу; знати обмеження щодо застосування податкової соціальної пільги; знати податкові (звітні) періоди з податку на доходи фізичних осіб; складати книги обліку доходів і витрат для визначення

суми загального річного оподаткованого доходу; скласти декларацію про майновий стан і доходи та додатки до неї; формулювати випадки звільнення від обов'язку подавати декларацію; скласти податковий розрахунок за формою № 1ДФ; формулювати перелік ознак доходів та податкової соціальної пільги.

Запитання для самостійного опрацювання за темою 11

1. Особи, відповідальні за нарахування та сплату податку на доходи фізичних осіб за окремими видами доходів.
2. Визначення доходів фізичних осіб. Платники податку. Визначення об'єктів оподаткування.
3. Поняття "податкова знижка". Витрати, які включаються до податкової знижки. Обмеження щодо застосування податкової знижки.
4. Поняття "податкова соціальна пільга". Категорії податкової соціальної пільги. Обмеження щодо застосування податкової соціальної пільги.
5. Податкова документація для фізичних осіб-громадян, фізичних осіб-підприємців і податкових агентів. Умови складання та терміни подання податкової звітності.
6. Порядок ведення книги обліку доходів і витрат.

Перелік тестових запитань для самостійного вирішення за темою 11

1. До складу оподаткованого доходу фізичної особи включається сума майнових дарунків, якщо їх вартість перевищує:
 - а) 25 % від однієї мінімальної заробітної плати;
 - б) 50 % від однієї мінімальної заробітної плати;
 - в) 75 % від однієї мінімальної заробітної плати.
2. До складу податкової знижки включаються витрати на оплату репродуктивних технологій у розмірі не вище суми, що дорівнює:
 - а) чверті доходу у вигляді заробітної плати за звітний рік;
 - б) половині доходу у вигляді заробітної плати за звітний рік;
 - в) третині доходу у вигляді заробітної плати за звітний податковий рік.
3. До інвалідів III групи застосовується податкова соціальна пільга в розмірі:
 - а) 100 % від прожиткового мінімуму для працездатної особи;
 - б) 150 % від прожиткового мінімуму для працездатної особи;
 - в) 200 % від прожиткового мінімуму для працездатної особи.

4. Під час страхування члена сім'ї платника податку першого ступеня споріднення до складу податкової знижки включається:

- а) 50 % суми в розрахунку на кожного застрахованого члена сім'ї;
- б) 100 % суми в розрахунку на кожного застрахованого члена сім'ї;
- в) 75 % суми в розрахунку на кожного застрахованого члена сім'ї.

5. Податкова соціальна пільга в розмірі 200 % застосовується до особи, яка:

- а) є аспірантом;
- б) має трьох або більше дітей, віком до 18-ти років;
- в) була насильно вивезена з території СРСР.

6. Здатність консультанта виконати завдання у встановлений термін залежить:

- а) від рівня його компетенції;
- б) від наявності команди й обслуговуючого персоналу;
- в) від уміння вести переговори.

7. Здатність консультанта знайти партнера, додаткові ресурси для себе й клієнта залежить:

- а) від бачення консультантом ролі клієнта в консультаційному проекті;
- б) від наявності зв'язків у діловому середовищі;
- в) від рівня його компетентності.

8. Відгуки попередніх клієнтів про консультанта можуть зіграти в його діяльності:

- а) позитивну роль;
- б) негативну роль;
- в) і позитивну, і негативну роль.

9. Витрати на консультаційні послуги залежать від:

- а) репутації й обіцянок консультанта;
- б) фінансового стану клієнта;
- в) суми, встановленої в договорі між консультантом і клієнтом.

10. Найбільш поширеним видом оплати праці консультантів є:

- а) погодинна оплата;
- б) відсоткова оплата;
- в) комбінована оплата.

Перелік розрахункових завдань для самостійного вирішення за темою 11

Завдання 1. Розрахувати податок на доходи фізичних осіб, який має бути сплачено до бюджету. На підприємстві працюють наступні

працівники й отримують заробітну платню в місяць: Назаренко В. П. – пенсіонерка, працює на 0,5 ставки, заробітна плата 1 690 грн, Мельник О. Б. – мати 2-х дітей, один з яких інвалід дитинства 2-ї групи, працює на 1 ставку, заробітна плата 3 290 грн, Рябінов У. Н. – працює на 0,75 ставки, заробітна плата 2 500 грн.

Завдання 2. Протягом місяця на підприємстві була нарахована заробітна плата:

- 1 робітник – з/п 1 230 грн. Студент бюджетної форми навчання.
- 2 робітник – з/п 3 500 грн. Дві дитини до 18 років.
- 3 робітник – з/п 21 000 грн. Герой СРСР.

Визначити: суму податкової соціальної пільги (за наявності), суму податку на доходи фізичних осіб та суму військового збору.

Приклад вирішення розрахункового завдання за темою 11

Завдання. Розрахувати податок на доходи фізичних осіб, який має бути сплачено до бюджету. На підприємстві працюють наступні працівники й отримують заробітну платню в місяць:

- 1) Кошелєв А. Б. – інвалід III групи, працює на 0,5 ставки, отримує 2 600 грн;
- 2) Глухов Д. С. – удівець, працює на 0,5 ставки, отримує 1 650 грн;
- 3) Терехова М. Л. – мати 3-х дітей, працює на 0,75 ставки – 4 100 грн;
- 4) Галкіна А. Г. – студентка заочного відділення бюджетної форми навчання, працює на 0,25 ставки, отримує 1 700 грн.

Вирішення задачі.

Розрахунок податку на доходи фізичних осіб здійснюється за формулою (4):

$$\text{ПДФО} = (\text{БО} - \text{ПСП}) \times \text{Ст}, \quad (4)$$

де ПДФО – величина податку з доходів фізичних осіб;

БО – база податку, що дорівнює кількісному значенню загального місячного оподаткованого доходу;

ПСП – податкова соціальна пільга (за наявності);

Ст – ставка податку.

Ставка податку становить 18 відсотків від об'єкта оподаткування (пп. 167.1 Податкового кодексу України).

Згідно з пп. 169.1 Податкового кодексу України платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподаткованого доходу, що отримують від одного роботодавця у вигляді заробітної плати, на суму податкової соціальної пільги.

Податкова соціальна пільга застосовується до доходу, нарахованого на користь платника податку протягом звітного податкового місяця як заробітна плата (інші прирівняні до неї відповідно до законодавства виплати, компенсації та відшкодування), якщо його розмір не перевищує суми, яка дорівнює сумі місячного прожиткового мінімуму, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помноженої на 1,4 та округленої до найближчих 10 гривень (пп. 169.4.1 Податкового кодексу України). У 2017 році ця сума складає $= 1\ 600 \times 1,4 = 2\ 240$ грн.

Податкова соціальна пільга застосовується в розмірі:

1 категорія: в розмірі, що дорівнює 50 відсоткам розміру прожиткового мінімуму для працездатної особи (в розрахунку на місяць), встановленому законом на 1 січня звітного податкового року, – для будь-якого платника податку (у 2017 році сума = 800 грн);

2 категорія: в розмірі, що дорівнює 100 відсоткам суми пільги, визначеної в першому пункті, – для платника податку, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років, – у розрахунку на кожну таку дитину (в 2017 році сума = 800 грн, оскільки діють перехідні правила для другої, третьої та четвертої категорії пільг);

3 категорія: в розмірі, що дорівнює 150 відсоткам суми пільги, визначеної в першому пункті (у 2017 році сума = 1 200 грн, оскільки діють перехідні правила для другої, третьої та четвертої категорії пільг);

4 категорія: в розмірі, що дорівнює 200 відсоткам суми пільги, визначеної в першому пункті (у 2017 році сума = 1 600 грн, оскільки діють перехідні правила для другої, третьої та четвертої категорії пільг);

Згідно з нормами 169.3.1 Податкового кодексу України податкова соціальна пільга застосовується за однією більшою з обставин (окрім випадку, коли особа, яка претендує на пільгу має двох чи більше дітей, одна з яких є інвалідом – у цьому випадку платник податку має право на податкову соціальну пільгу за двома обставинами).

Результати розрахунку податку на доходи фізичних осіб представлено в табл. 1.

Розрахунок податку на доходи фізичних осіб

Робітник	Сума податку на доходи фізичних осіб
1	Податкова соціальна пільга не застосовується, оскільки сума заробітної плати перевищує межу застосування податкової соціальної пільги Податок на доходи фізичних осіб = $2\,600 \times 18\% / 100\% = 467$ грн.
2	Платник податку претендує на податкову соціальну пільгу першої категорії. Податок на доходи фізичних осіб = $((1\,650 - 800) \times 18\% / 100\%) = 153$ грн.
3	Граничний розмір доходу, котрий дає право на отримання пільги одному з батьків, визначається як добуток граничного розміру доходу для застосування пільги й відповідної кількості дітей. Податкова соціальна пільга = $50\% \times 1\,600 \times 3 = 800 \times 3 = 2\,400$ грн. Податок на доходи фізичних осіб = $(4\,100 - 2\,400) \times 0,18 = 306$ грн.
4	Податкова соціальна пільга не застосовується, оскільки студентка має заробітну плату, яку отримує одночасно з доходами у вигляді стипендії. Податок на доходи фізичних осіб = $1\,700 \times 18\% / 100\% = 306$ грн.

Література для самостійної роботи за темою 11

Основна: [1, с. 369 – 415; 2, с. 97 – 113; 4, с. 198 – 237; 5, с. 196 – 343].

Додаткова: [10, с. 121 – 125; 11, с. 101 – 110; 17, с. 136 – 143; 18, с. 1 – 56; 27, с. 45; 40, с. 166; 41, с. 102; 49, с. 86 – 96; 50, с. 250 – 261].

Тема 12. Оптимізація податкових платежів

Компетентності, якими мають оволодіти студенти після вивчення теми: наводити поняття "оптимізація податкових платежів"; знати перелік інструментів законної оптимізації податкових зобов'язань; характеризувати порядок переходу на роботу за спрощеною системою оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності; наводити групи платників єдиного податку, знати критерії й обмеження перебування на спрощеній системі оподаткування.

Запитання для самостійного опрацювання за темою 12

1. Поняття оптимізації податкових платежів. Інструменти законної оптимізації податкових зобов'язань.
2. Спрощена система оподаткування суб'єктів малого оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності.
3. Групи платників єдиного податку: критерії й обмеження.

Перелік тестових запитань для самостійного вирішення за темою 12

1. Система проведених суб'єктом господарювання в сфері податкового обліку заходів, що виражає варіанти (сценарії) його поведінки у взаєминах з державою з питань обчислення й сплати податкових платежів – це:

- а) бюджетування податків;
- б) податкова політика на макрорівні;
- в) податкова політика підприємства;
- г) розрахунок податкових зобов'язань.

2. Керівництво суб'єкта господарювання вважає за можливе вступити в конфлікт з контролюючими органами щодо оцінки правомірності ведення податкового обліку тільки в разі впевненості в позитивному результаті ситуації. Це варіант податкових взаємовідносин з державою:

- а) позитивний;
- б) обережний;
- в) необережний;
- г) зважений;
- д) ризиковий.

3. Система заходів суб'єктів господарювання, спрямована на максимальне використання можливостей чинного законодавства з метою законної оптимізації його податкових платежів:

- а) податкова політика;
- б) податкове бюджетування;
- в) податкове планування;
- г) податковий облік.

4. Чи враховують при податковому плануванні заборонені законодавством способи:

- а) так;
- б) ні;
- в) не знаю.

5. Угода, укладена з метою прикриття іншої угоди, укладеної фактично:

- а) збиткова;
- б) уявна;
- в) удавана;
- г) немає правильної відповіді.

6. Кількісне вираження ступеня податкового навантаження на підприємство – це:

- а) бюджетування податків;
- б) розрахунок поточних податкових платежів;
- в) податкове планування;
- г) податковий тягар.

7. Доктрина, відповідно до якої юридичні наслідки, що випливають з угоди, визначаються більшою мірою її істотою, а не формою, називається:

- а) "ділова мета";
- б) "істота над формою";
- в) "угода по кроках";
- г) варіанти "а" і "б";
- д) варіанти "а" і "в".

8. Суд при розгляді конкретної угоди усуває проміжні операції, проведені сторонами й розглядає тільки фактичні результати операцій у доктрині:

- а) "ділова мета";
- б) "істота над формою";
- в) "угода по кроках";
- г) варіанти "а" і "б";
- д) варіанти "а" і "в".

9. Первісною, обов'язковою формою реалізації податкової політики підприємства, без якої неможливе подальше функціонування підприємства, є:

- а) бюджетування податків;
- б) розрахунок поточних податкових платежів;
- в) податкове планування;
- г) варіанти "а" і "б";
- д) варіанти "а", "б" і "в".

10. Фінансовий стан підприємства впливає на наступні причини мінімізації податків:

- а) економічні;
- б) моральні;
- в) техніко-юридичні;
- г) варіанти "а" і "в";
- д) варіанти "б" і "в".

Перелік розрахункових завдань для самостійного вирішення за темою 12

Завдання 1. На підприємстві працює юрист з окладом 30000 грн. Завдання: необхідно розрахувати суму податкових платежів з зарплати юриста й визначити шляхи їх оптимізації.

Завдання 2. Юридична особа, що перебуває на сплаті єдиного податку за ставкою 5 % займається наданням ремонтів приміщень з матеріалу замовника. Відділ бюджетування склав орієнтовний бюджет виконання робіт на 4 квартал 2017 р.: жовтень – 5 договорів, листопад – 10 договорів, грудень – 6 договорів. Стандартна вартість договору 50 000 грн. При цьому бюджетом коштів передбачається, що 60 % оплати послуг за договорами будуть надходити в місяць надання послуг, 30 % – в місяць, наступний за місяцем надання послуг. Завдання: на підставі цих даних слід скласти бюджет єдиного податку підприємства на 4 квартал (з щомісячною розбивкою).

Завдання 3. У квітні 2017 року підприємство придбало обладнання, вартістю 96 тис грн з ПДВ. Мінімально допустимий строк корисного використання: загальний термін 5 років, прискорений – 2 роки. Ліквідаційна вартість об'єкта встановлена в розмірі 5 тис грн. Вартість обладнання яка амортизується складе: $96\ 000 / 1,2 \cdot 5\ 000 = 75\ 000$ грн. Завдання: необхідно визначити ефект від нарахування прискореної амортизації за заданих умов.

Приклад вирішення розрахункового завдання за темою 12

Завдання. Підприємству необхідно укласти договір підряду на надання робіт фізичною особою Сидоровим В. І., які не є ФОП (підприємцем). Сума послуг за договором підряду без ПДВ дорівнює 10 000 грн. З них 4 000 грн становить собівартість матеріалів, витрачених на виконання робіт. Завдання: необхідно розрахувати суму податкових платежів, що сплачуються підприємством за даним договором підряду й визначити можливі способи їх оптимізації.

Вирішення задачі.

Варіант 1. Податкові платежі:

Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (ЄСВ): $10\ 000$ грн \times 22 % = 2 200 грн.

ПДФО: – 10 000 грн x 18 % = 1 800 грн.

Військовий збір: 10 000 грн x 1,5 % = 150 грн.

Разом: 4 150 грн.

Варіант 2. З Сидоровим В. І. складається два договори: договір надання послуг на суму 6 000 грн і договір купівлі-продажу матеріалів на суму 4 000 грн. У цьому випадку податкові платежі складуть:

ЄСВ: 6 000 грн x 22 % = 1 320 грн.

ПДФО: з вартості послуг: 6 000 грн x 18 % = 1 080 грн, з вартості матеріалів: 4 000 грн x 5 % = 200 грн.

Військовий збір: 10 000 грн x 1,5 % = 150 грн.

Разом – 2 750 грн.

Економія на податках: 4 150 грн – 2 750 грн = 1 400 грн.

Рекомендована література

Основна

1. Іванов Ю. Б. Податковий облік і звітність : підручник / Ю. Б. Іванов, В. В. Карпова, О. Є. Найденко. – Київ : Знання, 2011. – 710 с. – Бібліогр.: с. 667–684. – ISBN 978-966-346-481-7.
2. Іванов Ю. Б. Податковий облік та звітність : конспект лекцій / Ю. Б. Іванов, О. Є. Найденко. – Харків : ВД "ІНЖЕК", 2007. – 168 с.
3. Іванов Ю. Б. Проблеми розвитку корпоративного податкового менеджменту. / Ю. Б. Іванов, О. М. Тищенко, О. В. Грачов та інші. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2010. – 496 с. – ISBN 978-966-676-420-4.
4. Організація податкового процесу : навч. посіб. / О. Є. Найденко, К. В. Давискіба. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015 – 268 с. – ISBN 978-966-676-605-5.
5. Податкове регулювання соціального розвитку: світовий досвід та тенденції в Україні : монографія за заг. ред. Ю. Б. Іванова. – Харків : ФОП Александрова К. М.; ВД "ІНЖЕК", 2012. – 496 с. – ISBN 978-966-2194-44-9.

Додаткова

6. Деякі питання електронного адміністрування податку на додану вартість : постанова Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 569 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 87. – С. 235.
7. Деякі питання електронного адміністрування реалізації пального : постанова Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 113 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 18. – С. 375.
8. Деякі питання запровадження марок акцизного податку нового зразка для алкогольних напоїв і тютюнових виробів : постанова Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2014 року № 627 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 95. – С. 11.
9. Деякі питання маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів : постанова Кабінету Міністрів України від 13 березня 2013 року № 188 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 24. – С. 160.
10. Найденко О. Є. Вплив регулятивного потенціалу податку на доходи фізичних осіб на соціальний захист населення / О. Є. Найденко, В. О. Логошенко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. – 2016. – Вип. 16(2). – С. 121–125.

11. Найденко А. Е. Зарубежная практика налогообложения доходов физических лиц на местном и региональном уровнях / А. Е. Найденко, Гаврик Е. В. // *Налоги и финансовое право*. – 2015. – № 6. – С. 101–110.
12. Найденко А. Е. Методы налогового учета: плюсы и минусы для государства и налогоплательщика / А. Е. Найденко // *Бизнес Информ* № 8. – 2008. – С. 66–70.
13. Найденко А. Е. Налоговый учет : проблемы развития / А. Е. Найденко // *Бизнес Информ*. – 2007. – № 12(2). – С. 47–50.
14. Найденко А. Е. Податковий облік кризь призму принципів його ведення / А. Е. Найденко // *Комунальне господарство міст. Науково-технічний збірник ХНАМГ. Серія: економічні науки*. – Київ : Техніка, 2009. – № 89. – С. 303–308.
15. Найденко О. Є. Проблеми екологічного оподаткування та шляхи їх вирішення / О. Є. Найденко // *Економіка та суспільство*. – 2017 – Випуск № 8. – С. 627–633.
16. Найденко А. Е. Проблемы налогового учета и отчетности по налогу на прибыль предприятий / А. Е. Найденко // *Бизнес Информ*. – 2011. – № 2(2). – С. 56–59.
17. Найденко А. Е. Теоретическое обоснование дифференциации ставок налога на доходы физических лиц с учетом показателей регионального развития / А. Е. Найденко // *Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право)*. – 2013. – № 1. – С. 136–143.
18. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI // *Голос України*. – 2010. – № 229–230. – С. 1–56.
19. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV // *Офіційний вісник України*. – 1999. – № 33. – С. 17–37.
20. Про державне регулювання виробництва й обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів : Закон України від 19 грудня 1995 року № 481/95-ВР // *Відомості Верховної Ради України* – 1995. – № 46. – С. 21–24.
21. Про електронний цифровий підпис : Закон України від 22 травня 2003 року № 852-IV // *Офіційний вісник України*. – 2003. – № 25. – С. 111.
22. Про затвердження Переліку типових документів, що створюються під час діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, інших установ, підприємств та організацій, із зазначенням строків

зберігання документів : наказ Міністерства юстиції України від 12 квітня 2012 року № 578/5 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 34. – С. 66.

23. Про затвердження Положення про виготовлення, зберігання, продаж марок акцизного податку та маркування алкогольних напоїв і тютюнових виробів : постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 року № 1251 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 1. – С. 142.

24. Про затвердження Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість : наказ Міністерства фінансів України від 14 листопада 2014 року № 1130 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 91. – С. 617.

25. Про затвердження Порядку акредитації центру сертифікації ключів : постанова Кабінету Міністрів України від 13 липня 2004 року № 903 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 28. – С. 108.

26. Про затвердження Порядку оформлення поштових відправлень з вкладенням матеріалів звітності, розрахункових документів і декларацій : постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 1997 року № 799 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 31. – С. 41.

27. Про затвердження Порядку подання документів для застосування податкової соціальної пільги : постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року № 1227 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 1. – С. 45.

28. Про затвердження Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях : наказ Міністерства юстиції України від 18 червня 2015 року № 1000/5 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 52. – С. 538.

29. Про затвердження форм заявок-розрахунків на виготовлення та придбання марок акцизного податку, звіту про використання марок акцизного податку та журналів для обліку марок акцизного податку : наказ Міністерства фінансів України від 11 квітня 2016 року № 428 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 39. – С. 49.

30. Про затвердження форм заяви про реєстрацію платника акцизного податку з реалізації пального, акцизної накладної, розрахунку коригування акцизної накладної, заявки на поповнення (коригування) залишку пального, Порядку заповнення акцизної накладної, розрахунку коригування акцизної накладної, заявки на поповнення (коригування) залишку пального : наказ Міністерства фінансів України від 25 лютого 2016 року № 218 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 27. – С. 119.

31. Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку : наказ Міністерства фінансів України від 19 червня 2015 року № 578 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 57. – С. 199.

32. Про затвердження форм книги обліку доходів і книги обліку доходів і витрат та порядків їх ведення : наказ Міністерства фінансів України від 19 червня 2015 року № 579 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 57. – С. 215.

33. Про затвердження форм податкових декларацій збору за місця для паркування транспортних засобів та туристичного збору : наказ Міністерства фінансів України від 9 липня 2015 року № 636 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 63. – С. 259.

34. Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість : наказ Міністерства фінансів України від 28 січня 2016 року № 21 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 8. – С. 683.

35. Про затвердження Формату (стандарту) електронного документа звітності суб'єктів господарювання та Опису довідників, що публікуються з Форматом (стандартом) електронного документа звітності суб'єктів господарювання : Наказ Міністерства доходів і зборів України від 29 листопада 2013 року № 729 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 22. – С. 35.

36. Про затвердження форми Декларації про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію), Порядку складання та подання Декларації про максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію) : наказ Міністерства фінансів України від 25 березня 2015 року № 359 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 32. – С. 71.

37. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств : наказ Міністерства фінансів України від 20 жовтня 2015 року № 897 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 93. – С. 179.

38. Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної : наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 2015 року № 1307 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 10. – С. 108.

39. Про затвердження форми Податкової декларації з рентної плати : наказ Міністерства фінансів України від 17 серпня 2015 року № 719 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 75. – С. 71.

40. Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) та Порядку заповнення та подання податковими

агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку : наказ Міністерства фінансів України від 13 січня 2015 року № 4 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 12. – С. 166.

41. Про затвердження форми податкової декларації про майновий стан і доходи та Інструкції щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи : наказ Міністерства фінансів України від 2 жовтня 2015 року № 859 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 89. – С. 102.

42. Про затвердження форми Податкової декларації екологічного податку : наказ Міністерства фінансів України від 17 серпня 2015 року № 715 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 74. – С. 172.

43. Про затвердження форми Податкової декларації з плати за землю (земельний податок та/або орендна плата за земельні ділянки державної або комунальної власності) : наказ Міністерства фінансів України від 16 червня 2015 року № 560 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 58. – С. 58.

44. Про затвердження форми Податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки : наказ Міністерства фінансів України від 10 квітня 2015 року № 408 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 38. – С. 259.

45. Про затвердження форми декларації акцизного податку, Порядку заповнення та подання декларації акцизного податку : наказ Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 року № 14 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 6. – С. 160.

46. Про затвердження форми Книги обліку доходів і витрат для визначення суми загального річного оподаткованого доходу та Порядку ведення обліку доходів і витрат для визначення суми загального річного оподаткованого доходу : Наказ Міністерства доходів і зборів України від 11 грудня 2013 року № 794 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 9. – С. 339.

47. Про затвердження форми та Порядку складання Звіту про контрольовані операції : наказ Міністерства фінансів України від 18 січня 2016 року № 8 // Офіційний вісник України. – 2016. – № 16. – С. 369.

48. Про подання електронної податкової звітності : Наказ Державної податкової адміністрації України від 10 квітня 2008 року № 233 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 31. – С. 101.

49. Сідельникова Л. П. Реалізація принципу соціальної справедливості в оподаткуванні фізичних осіб / Л. П. Сідельникова, О. Є. Найденко // Економіка розвитку. – 2017. – № 2. – С. 86–96.

50. Тищенко А. Н. Ключевые направления реформирования налога на доходы физических лиц в Налоговом кодексе Украины / В кн. Реформирование налоговых систем. Теория, методология и практика : монография / А. Н. Тищенко, А. Е. Найденко. – Киев : Кондор, 2011. – С. 250–261.

Методичне забезпечення

51. Робоча програма навчальної дисципліни "Податковий та фінансовий облік" для студентів напряму підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит" спеціалізації "Оподаткування" всіх форм навчання / укл. О. Є. Найденко, Л. Ф. Петренко. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2012. – 76 с.

52. Робоча програма навчальної дисципліни "Податковий облік та звітність" для студентів спеціалізації "Оподаткування" всіх форм навчання / укл. О. Є. Найденко. – Харківський національний економічний ун-т. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2009. – 46 с.

53. Ситуаційні завдання з навчальної дисципліни "Податковий облік та звітність" для студентів спеціалізації "Оподаткування" всіх форм навчання / укл. О. Є. Найденко. – Харківський національний економічний ун-т. – Харків : Видавництво ХНЕУ, 2008. – 31 с.

54. Робоча програма навчальної дисципліни "Податковий облік та звітність" для студентів напряму підготовки 6.030508 "Фінанси і кредит" спеціалізації "Оподаткування" денної форми навчання : [Електронне видання] / уклад. О. Є. Найденко, В. Ю. Чичкова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 50 с.

Зміст

Вступ.....	3
Методичні рекомендації до самостійної роботи.....	5
Змістовий модуль 1. Організаційно-правові основи податкового консультування.....	5
Тема 1. Теоретичні основи податкового консультування.....	5
Тема 2. Історія та причини виникнення податкового консультування в Україні. Спілка податкових консультантів України.....	8
Тема 3. Зарубіжний досвід організації податкового консультування.....	12
Тема 4. Цивільно-правові основи діяльності податкових консультантів.....	16
Тема 5. Етико-психологічні основи діяльності податкового консультанта.....	20
Тема 6. Інформаційні основи податкового консультування.....	23
Змістовий модуль 2. Методика податкового консультування.....	27
Тема 7. Загальнотеоретичні аспекти методики податкового консультування.....	27
Тема 8. Участь податкових консультантів в досудовому та судовому оскарженні податкових рішень.....	32
Тема 9. Консультування з податку на додану вартість.....	36
Тема 10. Консультування з податку на прибуток.....	43
Тема 11. Податковий облік та звітність з податку на доходи фізичних осіб.....	47
Тема 12. Оптимізація податкових платежів.....	52
Рекомендована література.....	57
Основна.....	57
Додаткова.....	57
Методичне забезпечення.....	62

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ПОДАТКОВЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ

**Методичні рекомендації
до самостійної роботи студентів
спеціальності 071 "Облік і оподаткування"
другого (магістерського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладач: **Костяна** Оксана Вікторівна
Малишко Юлія Михайлівна

Відповідальний за видання *О. Є. Найденко*

Редактор *О. І. Черненко*

Коректор *В. Ю. Труш*

План 2018 р. Поз. № 67 ЕВ. Обсяг 64 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*